

35^{let}

Mercator

GLASILO DELAVCEV IN ZDRUŽENIH KMETOV

Leto XXI Ljubljana, julij 1984 št.: 7

Prihodnji mesec v javno razpravo elaborat o združitvi Center za obveščanje

Pri snovanju novega sozda principielni, a tudi prožni

V Ljubljani je bila v sredo, 20. junija, v dvorani Mercator – Mednarodne trgovine na Titovi 66, že tretja seja predstavnikov sozda KIT in sozda Mercator. Na njej so poslušali poročila več komisij, ki so v minulih tednih razčlenile kombinacije združevanja ozdov in obeh sozdov po posameznih panogah oziroma interesnih področjih. Naloga se je bila, na podlagi teh poročil in razprave sprejeti dogovore o nadaljevanju priprav na združitev in o sestavi dokumentov, potrebnih za razpravo med delavci. Sejo sta vodila direktorja sozdov.

Gradivo so predložile: komisija za področje predelave, za področje primarne kmetijske proizvodnje in zadružništva, za področje repromaterialov, za zunanjetrgovinsko poslovanje, za področje trgovine na drobno in trgovine na debelo, za posle inženiringa, za organizacijo delovne skupnosti skupnih služb novega sozda. Kot opazovalci in kandidati za združitev so bili na seji prisotni tudi predstavniki kmetijske DO sozda na Kočevskem.

Kot prva je predstavila svoj predlog bodoče organiziranosti komisija za primarno proizvodnjo. Njen predlog: naj bo ob združevanju dosledno upoštevano načelo panoge. Kmetijske zadruge naj se organizirajo teritorialno. V razpravi se je pokazala potreba po nekoliko bolj prožnem stališču za posamezne primere, koder je primarna proizvodnja v okviru delovne organizacije tesno povezana s predelavo in tvori že sklenjeno reprociklo. Z združitvijo naj bi ne nastajali novi samoupravni subjekti, marveč je treba težiti k močnim delovnim organizacijam. Generalni direktor sozda Mercator je še poudaril, da pri združevanju in reorganizacijah ne more biti kriterij bogatost ali revnosta neke organizacije, da bi se torej branili tistih, ki so revni, saj je že danes eden najvažnejših postulatov sozda Mercator solidarnost vseh članic v primeru težav.

Komisija za področje zunanje trgovine je strnila svoje predloge v pet konkretnih sklepov, ki predvidevajo vse, od nove oblike organiziranosti obsto-

ječih ozdov te panoge, do vprašanja lokacije, kadrov in osebnih dohodkov. Razprava je podala predlog, da se v novem sozdu uvede združevanje sredstev za proizvodnjo, namenjeno izvozu.

Tudi komisija za sektor inženiringa ni imela težav pri predlaganju nove organiziranosti. V bistvu se na tem področju po predlogu komisije ne bi nič spremenilo. Razmejiti bo treba le opravila projektive in nadzora oziroma lokacije teh opravil, kakor je to že dlje časa uvedeno v Mercatorju.

Komisija za organizacijo oskrbe z repromateriali – v novem sozdu bodo potrebne ogromne količine za primarno proizvodnjo – je strnila predloge v nekaj temeljnih načelih:

Prvič, proizvodnji je treba zagotoviti ves repromaterial po kar najnižji ceni, zato ne sme biti obremenjen z maržami ipd. To torej ne more biti posel nekega ozda, ki mora pridobivati dohodek, ampak bo to za to skrbela služba na ravni sozda, katere cilj ni doseganje razlike v ceni.

Drugič, oskrba z repromaterialom mora imeti zagotovljeno zanesljivo tržišče, to pa je samo pogodbeno proizvodnja, ki ustvarja tržne viške. Cene repromaterialov za to proizvodnjo morajo biti nižje.

Tretjič, predelovalni ozdi potrebujejo surovine sozdovske proizvodnje. Bolj enotno bo treba povezati proizvodnjo in predelavo. Moralo se bo vedeti, kdo daje, komu daje in po kakšni ceni.

(Ocenjeno je, da bo novi sozd potreboval 51 tisoč ton umetnih Nadaljevanje na 2. strani

Prizorišče 7. letne mercatoriade v Postojni. Foto: Paternost

7. Športne igre delavcev in združenih kmetov SOZD Mercator Postojna 2. 6. 1984

Prihodnja mercatoriada – prvič v Ljubljani!

Za nami so že 7. letne športne igre s popularnim imenom mercatoriada. Potekale so 2. junija na športnih terenih Postojne. Udeležba je bila tudi tokrat množična, saj se nas je zbralo preko 1500 iz 30 delovnih organizacij oziroma tozdov iz sestava sozd Mercator.

Organizator iger, delovna organizacija M-Nanos Postojna, se je z dobro organizacijo športnih iger v letošnjem letu izkazala že drugič – zimske športne igre je organiziral njihov tozd Opskrba iz Čabra, tudi zelo uspešno.

Tekmovanja so pritegnila – ponekod je bilo kar napeto in

gledalci so vneto navijali. Bilo je kot na olimpijadi, s tem da v Mercatorju nihče ni odstopil. No, kak zagnan statistik bo dejal, da je nekaj odstopov na krosu vendarle bilo, pa tudi reševalci so morali reševati dva tekmovalca iz bazena; vendar se je to dogajalo zaradi prevelike vneme in nima nikakršnega drugega ozadja.

Naslednje športne igre, osme po vrsti bodo v Ljubljani, v organizaciji M-Rožnika. Vabljeni že sedaj! Rezultate objavljamo na straneh 3 do 7.

Modna hiša v sozdu Mercator

V začetku letošnjega drugega poletja začenja poslovati v okviru sozda Mercator nova članica, delovna organizacija Modna hiša. Za združitev so se izrekli delavci njenega ljubljanskega tozda na referendumu 4. junija s 83,3 odstotka glasov, v mariborskem tozdu pa s 95,1 odstotka glasov. Soglasje delavskega sveta sozda Mercator je bilo sprejeto na zasedanju 27. junija. Dobrodošli, in da bi se v naši družini dobro počutili!

Modno hišo predstavlja mo na straneh 3 in 4.

Groza, a si slišal, da nekateri nameravajo prihodnje leto prišteti še poslovne rezultate in šele nato narediti razvrstitev?

23. seja poslovnega sveta – 31. 5. 1984 Vesna Bleiweis

Podpora izhodiščem združevanja

Ocene poslovanja, delitve skupnega prihodka, vpliva zakonodaje s področja oblikovanja cen na ekonomski položaj trgovine in izhodišča za združevanje sozdov KIT in Mercator.

Rezultati poslovanja v prvih treh mesecih letošnjega leta so informativnega pomena ter nezanesljiva podlaga za ocenjevanje uresničevanja sprejete poslovne politike sozda za leto 1984. To je bila temeljna ugotovitev poslovnega sveta.

Po zaslugi nemarnega odnosa nekaterih organizacij na debelo in drobno do priprave analitičnih bilanc, na katerih temelji delitev skupnega prihodka med organizacijami na drobno in organizacijami na drobno v sozdu Mercator, so stopnje za njegovo delitev za leto 1983 zamudile za

skoraj dva meseca. Potrjene pa so akontacijske stopnje za leto 1984.

Usoda ekonomskega položaja trgovine v novih pogojih oblikovanja cen je odvisna od čvrstosti povezav oziroma neposrednega sporazumevanja med proizvajalci in trgovino. Nekateri so v ta namen zahtevali aktivnejši in kreativnejši nastop skupne komercialne službe sozda.

Izhodišča za združevanje sozdov KIT in Mercator, ki jih je predstavilo delovno gradivo, so v razpravi dobila podporo.

V tej številki

Sklepi poslovnega sveta SOZD	str. 2
Nova članica sozda Mercator – predstavitev	str. 3 in 4
Mercatorjev mozaik	str. 5
Na rob letošnjim letnim športnim igram	str. 6
Mercator v severovzhodni Sloveniji:	
Posodobitev proizvodnega obrata za izvoz	str. 7
Naši dobavitelji – predstavitev	str. 8
Nanosove vesti: Nanosovci na mercatoriadi in Obisk poslovnih partnerjev v Vojvodini	str. 9 in 10
Članice sozda Mercator s 1. 7. 1984	str. 12
Uvrstitve na mercatoriadi, Postojna 84	strani 3–7

Nadaljevanje s 1. strani

gnojil ali v vrednosti 3,6 milijonov dolarjev. Zaščitnih sredstev bo potrebnih v vrednosti 2,4 milijona dolarjev. Nadalje bo proizvodnja potrebovala 24.500 ton gotovih krmnih mešanic, v primeru združitve kočevskih ozdov pa še 17.000 ton).

Komisija za področje trgovine na drobno in trgovine na debelo je postavila za izhodišče načela: ob reorganizaciji ustvariti ekonomsko močne trgovske tozde, ki bodo nosilci razvoja trgovine na svojem teritoriju; nadalje naj bo to trgovina, odprta predvsem za proizvodnjo sozda in organizirana po teritorialnem načelu. Mesnice naj se vključijo v ozde s področja mesne proizvodnje, enako vinotoči v sestav vinarskih ozdov. V razpravi se je pokazalo, da bo treba pri reorganizacijah dopuščati prilagodljivost in ne se krčevito oklepati načela čiste dejavnosti, posebej v primeru trgovine v okviru kmetijskih zadrug.

Iz dela organov SOZD

Sklepi poslovnega sveta SOZD

Na 23. seji poslovnega sveta SOZD Mercator, 31. maja 1984 v Ljubljani, so bili poleg stališč in usmeritev sprejeti naslednji pomembnejši sklepi:

Organizacije na debelo opravijo končno razporeditev skupnega prihodka za leto 1983 ter razporejajo skupni prihodek za leto 1984 kot akontacijo po naslednjih stopnjah:

– živila in gospodinjske potrebščine	1,00%
– sveže sadje in zelenjava	1,50%
– galanterijsko in tekstilno blago	0,98%
– tehnično blago, gradbeni material, gradb. keramika	1,00%
– steklo, porcelan, keramika	1,28%

Organizacije na debelo opravijo končno razporeditev skupnega prihodka z upoštevanjem 102. člena sporazuma najkasneje do 30. junija 1984 ter pošljejo poročilo o obračunu komercialnemu sektorju sozda z navedbo višine prometa obračunske stopnje in zneska razporednega skupnega prihodka po blagovnih skupinah in organizacijah na drobno.

Organizacije na debelo na podlagi stopenj iz 1. točke v letu 1984 razporedijo skupni prihodek kot akontacijo per 30. 6. in 31. decembra 1984.

Vse organizacije, ki se ukvarjajo s trgovino na debelo in drobno, in ki v prometu na debelo poslujejo z več blagovnimi skupinami, morajo skupaj s periodičnim obračunom per 30. 6. in zaključnim računom predložiti komercialnemu sektorju v Delovni skupnosti tudi analitične bilance, kot jih zahteva samoupravni sporazum o trajnem poslovnem sodelovanju in združevanju dela in sredstev med organizacijami na debelo in organizacijami na drobno v SOZD Mercator.

Glede na oceno, da so nekatere določbe obstoječega samoupravnega sporazuma o trajnem poslovnem sodelovanju in združevanju dela in sredstev med organizacijami na debelo in organizacijami na drobno v SOZD Mercator sporne, mora komisija, ki je pripravljala ta akt, takoj proučiti tako metodologijo za izračunavanje razlike v ceni kot normative stroškov ter druge še morebitne sporne zadeve in izdelati predloge za spremembe in dopolnitve navedenega akta.

Komisija prične z delom takoj. Za realizacijo sklepa je odgovoren komercialni sektor v Delovni skupnosti SOZD Mercator.

»Ne sme se narediti napake, da bi zaradi nekega principa razkosavali enovite DO, n. pr. kmetijske zadruge, ker bi to bil ekonomski nonsens, ko bi iz nekih repov ustanavljali tozdiče«, zgolj zato, da bi zadostili načelu panožne organiziranosti.

Tako bo navzlic prizadevanjem po novi kakovosti v organizacijskem oziru, v nekaterih krajih moralo ostati pri sedanjem stanju. V razpravi je bilo opozorjeno, da pri načrtovanju nove organiziranosti nismo principiellni pri trgovini na debelo.

Generalni direktor sozda Mercator je pojasnil, da je v sedanjem snovanju nove organizacije smotno reševati samo tista reorganizacijska vprašanja, ki so vezana na združitev, razen v primerih, ko se bo pokazala pripravljenost, da se vzporedno uredijo tudi drugi odnosi.

Kar zadeva organiziranost bodoče enote interne banke sozda in delovne skupnosti za

opravljanje zadev skupnega pomena, ni bilo razhajanj.

Na seji so bili sprejeti sledeči sklepi:

1. na podlagi poročil in predlogov komisij ter iz razprave na seji se do 15. julija sestavi enoten elaborat o združitvi. Elaborat bo obdelal predlog združevanja vseh ozdov iz sestava KIT in Mercatorja.

2. v istem roku se pripravi osnutek samoupravnega sporazuma o združitvi v novi sozd in osnutek sporazuma o združitvi v interno banko. To je strokovno delo, ki naj ga opravijo kar najožje skupine.

3. sledila bo javna razprava v vseh članicah obeh sozdov. Nosilec oziroma pobudnik bo organ, ki je po sedaj veljavnih aktih za to zadolžen; v Mercatorju je to izvršilni odbor delavskega sveta sozda.

Javna razprava naj bi tekla do 15. septembra. (V oktobru naj bi sledili referendum, bržkone v dveh fazah. (Postopek še ni dokončno dogovorjen, ker v praksi še ni primera, da bi se združevale članice dveh sozdov). Najenostavnejši bi bil postopek, po katerem bi članice enega sozda glasovale o poznejši združitvi v že obstoječi drugi sozd, obenem pa glasovale o sprejemu novega samoupravnega sporazuma o združitvi, ki bo veljal za tako razširjeni sozd.

»Kar snujemo,« je v razpravi repliciral na različne pomisleke Miran Goslar, »je velika stvar tudi v širšem merilu – namreč povezava v reprovlergo. Žal pa imamo opraviti s človeškim faktorjem, ki je včasih zelo neprincipiellen. Parola: mi moramo ostati zvesti temu, kar nas je združilo, je najbolj uspešna pred ljudmi. Če vsak izhaja samo iz te računice, kaj bo dobil, ne pa tudi, kaj bo dal, ni enakosti. Sožitje v sozdu pa temelji na načelu sožitja enakega med enakimi. Skupaj moramo biti zato, da ublažimo razlike, ki nastajajo iz delovanja tržišča, še bolj pa administracije. Vprašanje pa je, ali pri ljudeh resentment razpihujemo, ali pa ga bomo s svojo aktivnostjo paralizirali.«

Delegatska klop

Vesna Bleiweis

Nezakonita solidarnost

Te dni so potekale skupščine samoupravnih stanovanjskih skupnosti in samoupravne stanovanjske skupnosti Ljubljane. Med drugim so skupščinski delegati obravnavali tudi informacijo ljubljanskega družbenega pravobranilca samoupravljanja o samoupravni organiziranosti in uresničevanju družbeno ekonomskih odnosov v samoupravni stanovanjski skupnosti Ljubljane.

Nekaj temeljnih ugotovitev pravobranilca samoupravljanja:

– neustrezna organiziranost stanovanjskih skupnosti in delitev dela med organizacijami, pooblaščenimi za upravljanje s sredstvi stanovanjskih skladov;

– nedoslednosti, nepravilnosti in nezakonitosti v organizaciji in poslovanju delovne skupnosti skupnih služb, ki opravlja strokovna in administrativna dela te samoupravne skupnosti;

– nezakonitosti, manipulacije in malverzacije v upravljanju s solidarnostnim stanovanjskim skladom;

– popolna neobveščenost delegatov zbora uporabnikov o poslovanju s solidarnostnim skladom in razpolaganju oziroma zamenjavi stanovanj, zgrajenih iz solidarnostnih sredstev.

Navedene ugotovitve so le povzetek utemeljenih in razčlenjenih ter analiziranih podatkov, ki jih je družbeni pravobranilec uporabil za pobudo skupščini stanovanjske skupnosti za odpravo nepravilnosti: Skupščini je naložil postopke za ugotavljanje odgovornosti delavcev delovne skupnosti in vodje službe solidarnosti zaradi:

– prekoračitve pooblastil pri sklepanju zamenjalnih pogodb, brez sklepov samoupravnih organov;

– nenamenske uporabe solidarnostnih sredstev za akontacije izvajalcem stanovanjske graditve, za plačilo sodnih cenilcev in prometnega davka za etažne lastnike;

– opustitve dolžnosti obveščanja samoupravnih organov o uporabi sredstev solidarnosti.

Delegati, ki so razpravljali o pobudi, so zahtevali osebno odgovornost vseh, ki so kakorkoli vpleteni v manipulacije s solidarnostnimi sredstvi, in zahtevali objavo njihovih imen v sredstvih javnega obveščanja. Zasedanja skupščin so mimo, vendar razen skupne informacije o zasedanju skupščine stanovanj-

ske skupnosti Ljubljana, da v dja delovne skupnosti skupnih služb ni več njen vodja, da so vsi, ki so bili deležni »beneficirane« solidarnosti, poravnali svoje obveznosti, več ne vemo. Skratka, veter, ki ga je dvignila pobuda pravobranilca, se je po legel s splošno informacijo o tem, da je pobuda že rodila sardove v splošno korist in da ji je zadoščeno.

Ob tem pa se postavljajo vprašanja:

– zakaj že družbeni pravobranilec samoupravljanja, ki je imel na razpolago dokazno gradivo, na podlagi katerega je sprožil pobudo, ni objavil imen tistih, ki so ribarili v vodah solidarnosti;

– kdaj bo izpeljana delegatska zahteva po objavi imen in konkretnih ukrepov proti tistim, ki so iz kakršnih koli razlogov manipulirali z zamenjavo lastniških stanovanj s solidarnostnimi, grajenimi preko določenih norm, in pri tem obšli vrsto predpisov;

– kdaj bomo v naši družbi, kjer znamo visoko doneče razglašati poštenost in moralno, našli toliko poguma, da bomo jasno in glasno povedali, kdo je barabijam držal vrečo, saj je iz pravobranilčevih ugotovitev več kot očitno, da si zadeve niso mogli izmisliti in je postaviti na noge očitno sami delavci delovne skupnosti skupnih služb. Resno namreč dvomim, da so uradniki v svojem uradovanju napredovali toliko, da bi suvereno mešetarili s tolikšnim številom stanovanj. Tudi to odgovornost je treba razmejiti in objektivno obvestiti javnost, predvsem pa delegatom odgovoriti, sicer delegatska klop kaj lahko postane nepriljubljena šolska, oslovsko klop.

(Vir za ugotovitve: Pobuda družbenega pravobranilca samoupravljanja Ljubljana, št. 694/83 – GA z dne 25. 4. 1984.)

Sindikalni sestanek

Odkašljam se.

»Tovarišice in tovariši...«

Najbolj resnoben izraz, ki se ga poslužujem samo v izjemnih primerih, si nadenem. Tole niso enostavne stvari. Bolškim v gradivo, ki sem ga prejela z Občinskega sindikalnega sveta in skušam prenesti svoje tesnobne občutke na ostale prisotne. (Psihološki uvod).

»Dovolite, da v uvodu v grobih orisih razčlenim OBVEZNO gradivo za sindikalno akcijo v naši OOOZS...«

Iščem enostavnih besed (tudi kratkih po možnosti) za petnajst drobno tiskanih strani urgentnega apela...

Tovarišica Ančka, ki je že trikrat zajela sapo, da bi nekaj povedala, dahne: »A ne bi kakšno kavo za začetek?«

...»Gospodarske razmere terjajo zavestno akcijo za njihovo spreminjanje na podlagi dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije in načrta njihovega uresničevanja v SR Sloveniji v vseh organizacijah združe-

nega dela, samoupravnih interesnih skupnostih in družbenopolitičnih skupnostih...« (Tole je kar citat iz gradiva, danes nekako ne najdem skopih besed razlage). Telefon zazvoni. »Ti, nekaj sem slišala, (Micka iz računovodstva) da bo preko sindikata štirideset dek kave za vsakega. A je res?« »V nadaljevanju, tovarišice in tovariši, bi vas želela opozoriti...« Tole spodaj je pa fotokopija iz omenjenega občinskega apela.

Predloženi program ukrepov in aktivnosti izhaja iz osnovnega spoznanja, da je stopnja inflacije moč zniževati postopno, da je ključni vzvod pri tem povečana proizvodnja in ponudba, da z odpravljanjem osnovnih disparitet v ocenah prihaja do potrebnih prerazdelitev (ekonomsko upravičenih) v primarni delitvi ter, da je pri nadaljnjem prilaganju vseh oblik porabe razpoložljivemu, realneje prikazanemu dohodku potrebno prvenstveno upoštevati tiste dejavnosti, kjer z racionalizacijo, boljšo organizacijo, varčevanjem, večjo produktivnostjo, zagotovimo

izvajanje dogovorjenega obsega in kvaliteto storitev.

(Ne vem, kakšen vražji kratek stik imam danes v možganih, da ne najdem načina, s katerim bi zgostila tisto, kar imam pred sabo napisano). »In sindikat je v tem trenutku najpomembnejši nosilec nalog...« Telefon spet zvoni.

»A kabel je v priklopi? Lansko leto ga je menda nekdo sunil. A veš, da ne bom slučajno ves dopust brez elektrike...« (Lojzka iz devizne).

»Z ozirom na omenjeni ključni vzvod, tovarišice in tovariši...«

Jože iz izvoza menca. »A bi lahko bila malo bolj jasna! Ali pa vsaj malo počasneje govoril!«

»Jasna,« kar malce mi zavre. »Menda si ti edini in zadnji pri nas, ki mu določene stvari še niso jasne! Jasneje se omenjenega problema pač ne da razčleniti!« Pomolim mu pod nos lepo napisano zadevo. Jože čita in se nazadnje odloči, da bo raje poslušal...

»Na področju cen, kot sem že omenila... Mogoče bi bilo bolje in dosledneje, če vam tretjo točko citiram...«

– izdelati predloge za samoupravno povezovanje in sporazu-

mevanje na področju urejanja medsebojnih osnovnih razmerij z organizacijami združenega dela v reprodukcijski povezavi (dobavitelji in kupci) in pregled vseh možnih samoupravnih povezav, iz katerih v skladu s tehnološko-proizvodnim procesom izhajajo medsebojna razmerja;

Špela me pocuka za rokav in mi šepne: »Da ne boš pozabila, ob treh imamo aerobiko. Poskusi malo hitreje...«

»A te lahko vprašam nekaj čisto enostavnega,« dvigne roko Lojze. »Ko bomo vse to pretehtali, preverili, izdelali predloge, posredovali, analizirali, ocenili, pristopili, vskladili, kaj pa potem?«

Telefon zazvoni.

»Jože, pojdi v sektor, Iran imaš na zvezi.«

Izvoznik vstaja izza mize in se nerodno opravičuje. »Žal mi je, toda če bom še nekaj časa žulil tele nekonkretne zadeve, se mi lahko izmuzne perzijski posel, oprostite, no...«

Oprostimo in nadaljujemo.

Člani Republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije so na 10. seji namenili osrednjo pozornost razpravi o delovanju slovenskih sindikatov pri ure-

snjevanju politike v letošnjem letu. Strinjali so se, da smo dosegli začetne rezultate (večja proizvodnja, konvertibilni izvoz), s katerimi pa ne smemo biti zadovoljni. Čakajo nas namreč zelo zahtevne naloge, kot so brzdanje inflacije in rasti cen, finančna konsolidacija gospodarstva, zmanjševanje izgub in številne druge. Le v primeru, če jih bomo izpolnili, bomo namreč lahko prvič po štirih letih ustavili padanje realnih osebnih dohodkov.

(Tale Jože tudi ne zna drugega kot izvažati! Nekonekretne zadeve! Na republiškem nivoju jim namenjajo osrednjo pozornost in bolj konkretno kot iz zgoraj razvidnega, se stvari tudi ne da lotiti!)

»Ali ima na navedeno kdo kakšno pripombo?« Nobene, hvalabogu, vsaj edini smo si v tej kritični situaciji. Kako bi šele bilo, če bi vsak po svoje rinil v rešitve!

»Prehajamo na četrto točko dnevnega reda...«

Pod mizo pogledam na uro. Malce moram pohiteti. Vsaj malo je pa treba v službi tudi delati...

M. Malus
tozd Contal

Predstavitev trgovske delovne organizacije Modna hiša
France Kastelic

Nova članica sozda

Moda hiša je specializirana trgovska organizacija na drobno za prodajo tekstilne konfekcije, galanterije, metrskega blaga ter krznenih in usnjenih izdelkov.

Modna hiša je bila ustanovljena 11. decembra 1961 kot organizacija Poslovnega združenja proizvajalcev tekstila in tekstilne konfekcije, na temelju združenja dela in sredstev 16 članov proizvajalnih organizacij združenega dela tekstilne industrije Slovenije. Tem članicam se je naknadno priključilo še 33 članic tekstilne industrije. Cilj združevanja sredstev je bilo predvsem zagotavljanje oziroma hitrejše naraščanje celotnega prihodka in dohodka iz plasmanja blaga. Na skupnih organih upravljanja so tekoče obravnavali skupno problematiko, izhajajoč iz dolgoročnejske in tekoče poslovne politike, asortimana, plasmana izdelkov, politike cen itd., kar so zagotavljale

vanje, je Modna hiša uspešno poslovala in izpolnjevala vse obveznosti do družbe ter si sčasoma nabrala dovolj izkušenj za uspešno delo v prihodnje.

Modna hiša združuje v svojem sestavu dve temeljni organizaciji:

- TOZD Modna hiša, Ljubljana,
- TOZD Modna hiša, Maribor in Delovno skupnost skupnih služb.

Predmet poslovanja, zmogljivosti in zaposleni

– Nabava in prodaja na drobno tekstilnega blaga, kratkega in pletenega blaga in konfekcije, obutve, galanterijskega in bazarskega blaga, pohištva, us-

– enotnejši nastop do proizvajalcev in drugih dobaviteljev in si v sistemu kot celota zagotoviti maksimalne ugodnosti,

– izboljšati kvaliteto preskrbe prebivalstva,

– racionalizacija poslovanja na nabavnem trgu s pomočjo skupne koordinirane nabavne službe,

– skupna ekonomska propaganda in skupen nastop na sejemskih in drugih prireditvah,

– združevanje sredstev za nadaljnji razvoj in nove investicije,

– večja finančna zmogljivost in ugodnejše možnosti za pridobivanje finančnih sredstev ob vključitvi v Mercator-Interno banko,

– večja poslovna učinkovitost zaradi racionalnejše organizacije nekaterih dejavnosti skupnega pomena,

– koncentracija materialne osnove, služb in kadrov ter usklajenosti razvojne politike vseh TOZD in DO, združenih v SOZD Mercator,

– večja socialna varnost na temelju vzajemnosti in solidarnosti v SOZD.

Konkretni interesi, ki spodbujajo delavce Modne hiše, da se nadalje vključujejo v sistem sozda Mercator, so poleg temeljnih ciljev naslednji:

– krepitev dohodkovne povezanosti neposrednih udeležencev v reprodukcijski verigi, od proizvajalca do porabnika, na podlagi skupnih vlaganj, skupnega prihodka, skupnega dohodka in skupnega rizika,

– samoupravno usklajevanje in planiranje dela ter razvoja,

– skupni razvoj družbenega standarda in rekreacije delavcev,

– povečanje dohodka in skupnega dohodka družbe na podlagi povečanja produktivnosti lastnega in celotnega družbenega dela,

– družbeno in ekonomsko smotrno upravljanje in gospodarjenje z živim in minulim delom,

– skupno reševanje problematičnih zadev na področju ekonomskih pravnih in socialnih odnosov.

Uresničevanje ciljev združitve

Cilji združitve, zaradi katerih se je Modna hiša združila v SOZD Mercator, se bodo uresničili pri opravljanju zadev skupnega pomena. Ena izmed najpomembnejših zadev skupnega pomena v SOZD Mercator je skupno usmerjanje in usklajevanje blagovnih tokov na osnovi prihodka. Z združitvijo v SOZD Mercator velja za Modno hišo v komercialnem poslovanju naslednje:

Modna hiša se z združitvijo v SOZD Mercator s svojima tozdoma vključuje v komercialno politiko SOZD Mercator pod pogoji, ki veljajo za vse ostale organizacije, ki se ukvarjajo z dejavnostjo trgovine na drobno.

Pri urejanju prihodkovnih in dohodkovnih odnosov sprejema Samoupravni sporazum o trajnem združevanju dela in sredstev za skupno poslovanje med trgovskimi organizacijami združenega dela, združenimi v SOZD Mercator, in proizvodnimi organizacijami združenega dela, ter Samoupravni sporazum o trajnem poslovnem sodelovanju in združevanju dela in sredstev za skupno poslovanje med organizacijami na debelo in organizacijami na drobno v sestavi sozda Mercator.

Glavna dejavnost Modne hiše bo prodaja na drobno proizvodov iz tekstila, krzna in usnja.

Z združitvijo v SOZD Mercator se Modna hiša vključuje v poslovanje preko skupnih dobaviteljev. Komercialni sektor sozda s planom blagovnega prometa podrobneje opredeli poslovne

odnose z dobavitelji v nadaljnjem poslovanju.

Proizvodno prodajne plane in okvirne pogodbe s proizvodnimi organizacijami in drugimi dobavitelji za trgovsko blago za potrebe Modne hiše bo sklepal na osnovi komercialnega plana za posamezno poslovno leto komercialni sektor sozda Mercator.

Modna hiša se skupaj z ostalimi ozdi udeležuje sezonskega zaključevanja blaga pri proizvajalcih v rokih, za katere se komercialni sektor sozda dogovori s posameznim proizvajalcem.

Modna hiša bo glede na posebnosti in obseg poslovanja s proizvodi tekstilne panoge držala neposredne odnose v poslovanju s proizvajalci. Dopolnilne nabave blaga pri zunanjih veleprodajnih organizacijah bo Modna hiša prednostno preusmerila na veleprodajne organizacije v sestavi sozda Mercator, razen blaga, katerega veleprodajne organizacije nimajo v svojem prodajnem programu in za katerega je s planom blagovnega prometa predvidena nabava pri drugih dobaviteljih.

Modna hiša se je z vključitvijo v SOZD Mercator vključila tudi v Mercator-Interno banko. V okviru in preko Mercator-Interne banke opravlja bančne, kreditne in denarne posle, s čimer bo dosegla smotrnejšo porabo denarnih sredstev in večje učinke v poslovanju.

Z združevanjem sredstev za tekoče poslovanje v Mercator-Interno banki se skupno plačujejo lastne obveznosti, medsebojno poravnava obveznosti preko internih računov in tečejo druga opravila zaradi zagotovitve lastne in skupne likvidnosti.

Investicije

TOZD Modna hiša Ljubljana je sprejela odločitev o gradnji nove veleblagovnice na ploščadi Borisa Kraigherja v Ljubljani. Razlog za takšno odločitev je predvsem zelo ugodna lokacija, bližina starega objekta in preko 20-letna tradicija poslovanja na tej lokaciji v zadovoljstvo številnih kupcev.

Novi prodajni prostor Modne hiše s površino okoli 3000 m² bo v pritličju in prvem nadstropju, pomožni in skladiščni prostori v velikosti cca 300 m² pa v kletnih prostorih objekta C. Poleg tega bo Modni hiši na voljo tudi več kot 130 m² javnih površin.

Po zadnjih podatkih znaša vrednost nove veleblagovnice Modne hiše v Ljubljani 207 milijonov dinarjev. Viri financiranja so naslednji:

Lastna sredstva 25 milijonov dinarjev, sredstva sovlagateljev 75 milijonov, posojila LB, GB Ljubljana 17 milijonov, blagovni kredit za opremo 30 milijonov in sredstva sozda Mercator 60 milijonov.

Do sedaj je bila že realizirana prva faza plačila, to je 70 milijonov dinarjev, druga faza plačila je v teku.

Investicija je interesantna za sozd Mercator. Z združitvijo Modne hiše v SOZD Mercator, je omenjena investicija skupna, kar pomeni, da sodelujejo pri financiranju tudi združena sredstva, to so sredstva vseh organizacij SOZD Mercator, v višini 60 milijonov dinarjev.

Z združitvijo Modne hiše v SOZD Mercator se investicija Modne hiše v Ljubljani vključuje v srednjeročni plan sozda za obdobje 1981–1985.

TOZD Modna hiša Maribor načrtuje v naslednjem srednjeročnem obdobju širitev malo-prodajnih zmogljivosti s površino cca 600 m². Tudi ta investicija bo skupna, kar pomeni, da se z združitvijo Modne hiše v sozd Mercator pridružijo virom financiranja tudi združena sredstva; investicija se vključuje v srednjeročni plan SOZD Mercator za obdobje 1986–1990.

Končne uvrstitve delovnih organizacij

1.	M-Rožnik	209
2.	M-Nanos	197
3.	M-Agrokombinat	186
4.	M-IP	185
5.	M-MT	173
6.	M-KK Sevnica	158
7.	M-Sloga	141
8.	M-Univerzal	140
9.	M-Kopitarna	134
10.	M-Velepreskrba	118
11.	M-Sadje zelenjava	84
12.	M-Eta	75
13.	M-Jelša	64
14.	M-Ograd	61
15.	M-Emba	61
16.	M-HG, TOZD Ilirija	47
17.	M-DS SOZD + IB	43
18.	M-KZ Cerknica	30
19.	M-Trgoavto	28
20.	M-Tehna	28
21.	M-KZG Sora	23
22.	M-Zarja	22
23.	M-Konditor	20
24.	M-Rudar	15
25.	M-Preskrba	13
26.	M-Potrošnik	12
27.	M-Pekarna	10

Vrstni red po panogah

Mali nogomet

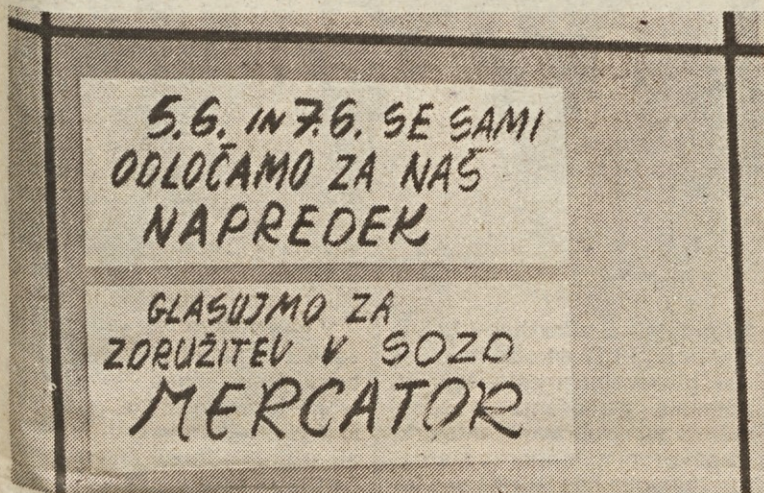
1.	M-Rožnik
2.	M-Agrokombinat
3.	M-Nanos
4.	M-Sadje zelenjava
5.	M-Trgoavto
6.	M-Rožnik 5
7.	M-KK sevnica
8.	M-IP 2
9.	M-MT 2
10.	M-Rožnik 4
11.	M-KZ Cerknica
12.	M-Rožnik 2
13.	M-Velepreskrba 3
14.	M-Univerzal
15.	M-Velepreskrba 5
16.	M-Preskrba Krško
17.	M-Kopitarna
18.	M-Tehna
19.	M-Rožnik 3
20.	M-Velepreskrba 4
21.	M-Rudar
22.	M-Velepreskrba 2
23.	M-Ograd
24.	M-IP 1
25.	M-MT
26.	M-Emba
27.	M-Nanos 2
28.	M-Eta

Streljanje – moški ekipe

1.	M-IP III
2.	M-Nanos I
3.	M-Kopitarna I
4.	M-Ograd I
5.	M-Kopitarna II
6.	M-Nanos II
7.	M-Sadje zelenjava
8.	M-KK Sevnica
9.	M-Ograd II
10.	M-Rožnik I
11.	M-IP II
12.	M-Emba
13.	M-IP
14.	M-Univerzal
15.	M-MT I
16.	M-Eta
17.	M-Sloga
18.	M-Jelša
19.	M-Rožnik II
20.	M-Velepreskrba, TOZD Trgopromet
21.	M-Velepreskrba
22.	M-MT II
23.	M-Potrošnik
24.	M-Rožnik, Čuprija
25.	M-Velepreskrba II
26.	M-DS SOZD II
27.	M-DS SOZD I
28.	M-Velepreskrba
29.	M-Rudar
30.	M-KZ Cerknica
31.	M-Agrokombinat I
32.	M-Agrokombinat II
33.	M-Velepreskrba, TOZD Grosist
34.	M-Nanos III

Streljanje – ženske ekipe

1.	M-Sloga
2.	M-IP I

s programi in skupnimi plani ter njihovim spremljanjem.

Združevanje sredstev je na eni strani terjalo od Modne hiše obveznosti do članic, v višini najmanj 70% od skupno doseženega prometa, prav tako pa ni razpolagala s poslovnim skladiščem. Sredstva za poslovanje si je zagotavljala z blagovnimi posojili pogodbenih članic in zelo malo z bančnimi posojili. Vse to je posredno vplivalo na oblikovanje asortimana, na zaloge in njihovo obračanje, na uspešnost in kakovost poslovanja Medsebojna konkurenčnost proizvodnih partnerjev in zelo raztegljiva pahljača prodajnih bonitet sta dostikrat vnašali tudi težave v poslovanju.

Razumljivo je potemtakem, da je bila zelo omejena možnost za pridobivanje takega dohodka, na osnovi katerega bi mogli doseči več sredstev za krepitev reprodukcijske sposobnosti ter s tem za hitrejši razvoj.

S sprejemom zakona o združenem delu je bila organizacija postavljena v povsem nov položaj. Ne glede na novo organiziranost Modna hiša še vedno utrjuje povezanost s proizvodnimi organizacijami združenega dela, preko samoupravnih sporazumov o dolgoročnem poslovnem sodelovanju, na osnovi združevanja dela in sredstev, sporazuma o temeljnih plana itd. Dotedanje pogodbenice Poslovnega združenja proizvajalnih organizacij tekstilne industrije so namreč s samoupravno odločitvijo prenešle del svojega poslovnega sklada na sredstva poslovnega sklada Modne hiše. Ta je tudi za vnaprej prevzel določen obseg prodajnih obveznosti.

Ne glede na specifične pogoje, zlasti nekatere omejitve, po katerih se je razlikovala od ostale trgovine, ob izjemno kratkoročnih naložbah v tekoče poslo-

nja, usnjenih izdelkov in krzna, električnih naprav za gospodinjstvo, svetilk in igrac,

– sodelovanje v gospodarski propagandi s prirejanjem razstav modnega blaga, izdelovanjem propagandno modnih publikacij, kreiranjem modelov in podobno.

TOZD Modna hiša Ljubljana razpolaga z bruto prodajno površino 3.170 m², oziroma netto površino 1.833 m². TOZD Modna hiša Maribor ima 5.139 m² bruto in 2.836 m² netto prodajnih površin.

Skupaj to znaša 8.309 m² bruto in 2.836 m² netto površin. Delovna skupnost posluje v najetih poslovnih prostorih, ki obsegajo 307 m².

V Modni hiši je bilo na dan 31. 12. 1983 skupaj zaposlenih 279 delavcev; v tozdu v Ljubljani 111, v Mariboru 147 in v DS skupnih služb 21.

Doseženi poslovni rezultati v letu 1983:

TOZD Modna hiša Ljubljana: celotni prihodek 259 milijonov, dohodek 55 milijonov in sredstva za reprodukcijo 9 milijonov dinarjev.

TOZD Modna hiša Maribor: celotni prihodek 353 milijonov dohodek 74 milijonov in sredstva za reprodukcijo 10 milijonov dinarjev.

Delovna organizacija Modna hiša je v letu 1983 ustvarila celotnega prihodka 627 milijonov, dohodka 141 milijonov in 19 milijonov dinarjev sredstev za reprodukcijo.

V letu 1983 je bil povprečni mesečni čisti osebni dohodek na zaposlenega v višini 16.732 dinarjev.

Cilji združitve Modne hiše v sozd Mercator

– nadaljnji in hitrejši razvoj maloprodaje,

3. M-Kopitarna
4. M-KK Sevnica
5. M-Ograd
6. M-Nanos
7. M-Univerzal
8. M-IP II
9. M-Agrokombinat
10. M-Velepiskrba
11. M-MT
12. M-Rožnik I
13. M-DS SOZD
14. M-Jelša

Odbojka – moški

1. M-Agrokombinat
2. M-Univerzal
3. M-Nanos
4. M-Sloga
5. M-IP
6. M-Eta
7. M-MT

Odbojka – ženske

1. M-MT
2. M-Sloga
3. M-Univerzal
4. M-Agrokombinat
5. M-KK Sevnica
6. M-Eta
7. M-Rudar
8. M-IP

Vlečenje vrvi

1. M-Agrokombinat
2. M-KK Sevnica
3. M-IP
4. M-Kopitarna
5. M-Nanos
6. M-Sloga
7. M-Rožnik 2
8. M-Velepiskrba 2
9. M-Rožnik 1
10. M-KGZ Sora
11. M-Emba
12. M-MT
13. M-Univerzal

Šah

1. M-Rožnik
2. M-Kopitarna
3. M-Nanos
4. M-Agrokombinat
5. M-Velepiskrba III
6. M-Rožnik (Čuprija)
7. M-Velepiskrba 1
8. M-Univerzal
9. M-KK Sevnica
10. M-Zarja
11. M-IP 1
12. M-Rožnik (Dolomiti)
13. M-Velepiskrba II
14. M-Eta
15. M-Jelša
16. M-Sloga
17. M-IP 2
18. M-Ograd

Namizni tenis – ženske

1. M-MT I
2. M-Rožnik I
3. M-Agrokombinat I
4. M-Rožnik II
5. M-Ega
6. M-Agrokombinat II
7. M-Sloga
8. M-DS SOZD + IB

Namizni tenis – moški

1. MIP I
2. M-Agrokombinat II
3. M-Sloga
4. M-Kopitarna
5. M-Univerzal
6. M-Nanos
7. M-Rožnik III
8. M-KGZ Sora I
9. M-Agrokombinat I
10. M-Velepiskrba V
11. M-Velepiskrba IV
12. M-Velepiskrba I
13. M-IP II
14. M-Trgoavto
15. M-Eta
16. M-KK Sevnica
17. M-MT II

Košarka

1. M-M-Rožnik I
2. M-Rožnik II
3. M-MT
4. M-Nanos
5. M-Agrokombinat
6. M-KGZ Sora
7. M-Tehna
8. M-Sadje zelenjava
9. M-IP
10. M-DS SOZD + IB

Referendum za »M«

Vesna Bleiweis

Združeni – močnejši

Moto za zapis o združevanju delovne organizacije Modna hiša v SOZD Mercator je izposojen v temeljni organizaciji Modna hiša Maribor. V obeh temeljnih organizacijah, Ljubljani in Mariboru, so se delavci skoraj enoglasno odločili tudi za ta cilj.

Obiskali smo obe temeljni organizaciji in v razgovoru z direktorjema Francem Suhadolnikom (TOZD Modna hiša Ljubljana in v. d. direktorja delovne organizacije) in Alojzom Wigeletom (TOZD Modna hiša Maribor) strnili oceno postopkov

Direktor TOZD Modne hiše Maribor, Alojz Wigelet. Foto: Vesna Bleiweis

dogovarjanja o združevanju v Mercator, predvsem pa skušali dati tudi oceno in konkretizacijo ciljev združevanja. Obisk pa je bil tudi priložnost za ogled objektov – obeh modnih hiš, blagovnic, specializiranih za prodajo tekstila oziroma konfekcije.

»S prenehanjem dveh temeljnih organizacij v sestavi delovne organizacije Modna hiša – blagovnic v Osijeku in Smederevu, sta ostali samo dve temeljni organizaciji v Ljubljani in Mariboru. V letu 1983 smo začeli resno razmišljati o samoupravnih in poslovnih povezavah z močnejšim in bolj organiziranim sistemom, v katerem bi lahko zagotovili svoj razvoj. Morda se čudno sliši, da nismo našli skupnega jezika s tekstilno branžo, vendar je pri presoji glede združevanja prevladal argument ekonomske trdnosti nekega sistema, in to Mercator prav gotovo je. Po drugi strani pa nam je odgovarjal spejemljiv koncept nadaljnje samoupravne organiziranosti naše delovne organizacije kot specializirane organizacije za promet s tekstilom.« S temi besedami je začel pogovor Franc Suhadolnik. Dopolniti pa jih moramo z mislijo Alojza Wigeleta:

»Za združevanje se mora nek sistem odločiti, dokler je zdrav, kajti partnerja lahko izbira le sistem, ki ni pod politično ali kakršno koli drugo kuratelo ali pa pod pezo izgub. V takih okoliščinah sta tudi izpeljava konkretnih postopkov in njihovi rezultati bistveno drugačna. Predstavljena odločitev oziroma ekonomsko finančna analiza, ki smo jo predstavili delavcem pred referendumom, in pa cilji združevanja so bili našim delavcem dovolj trden in čvrst argument za presojo tako sistema Mercatorja kot tudi za oceno naše usode v tem sistemu. Argumenti – sredstva za razvoj, socialna varnost, vzajemnost in velikost Mercatorja, v razpravi niso potrebovali posebnega komentarja.«

Čeprav je bilo omenjeno, da se koncept dosedanje samoupravne organiziranosti delovne organizacije v bistvu ne bo menjal, pa združitev v SOZD vseeno prinaša nekaj sprememb v poslovanju, ki se bodo odrazile predvse kje?

Franc Suhadolnik: »Prav gotovo. Spremembe bodo očitne predvsem na področju finančnega poslovanja, ki ga bomo v skladu s samoupravnim sporazumom o združitvi v Mercatorjevo interno banko peljali preko te institucije. Bistven premik pa bo pomenilo tudi uresničevanje skupne poslovne politike, predvsem na komercialnem področju. Vendar pa bo potrebno izdelati nekaj analiz in ugotoviti najugodnejše funkcionalne povezave za zagotovitev normalnega poteka posameznih poslovnih funkcij. Pri opredeljevanju slednjega bo treba upoštevati tudi nekaj zgodovinskih dejstev, ki so povezani z nastankom oziroma ustanovitvijo Modne hiše. Ta je namreč nastala kot poslovno združenje slovenskih tekstilcev leta 1961 in tako bo treba to dejstvo upoštevati tudi pri nadaljnjem oblikovanju poslovne politike, kajti združena sredstva, predvsem investicijska, nas obvezujejo. Če pogledate izbiro oziroma ponudbo blaga v naših dveh blagovnicah, boste hitro ugotovili, da je skoraj 70% artiklov izključno iz slovenske tekstilne oziroma konfekcijske proizvodnje.«

Razvojni načrti delovne organizacije so pravzaprav temelj združevanja. Jih bo težko uresničiti?

»Da in ne. Dejstvo je, da je objekt v Ljubljani zastarel, da je že pred samim združevanjem v Mercator Modna hiša investirala v novo blagovnico na Kraigherjevi ploščadi, da bo treba nekaj storiti v Mariboru. Vse je odvisno od tega, s kakšnim instrumentarijem bomo lahko zagotavljali sredstva,« je dejal tovariš Suhadolnik.

Ljubljančani in okoličani Modno hišo dobro poznajo še iz časov, ko so bile v njej prve pomikne stopnice. Te še vedno, kljub častitljivi starosti, nemoteno funkcionirajo. V letu 1961, ko je bila ta lepa trgovina predstavljena Ljubljančanom, je bila pravo presenečenje – od atraktivnih izložb do pestre in kvalitetne ponudbe. Danes, po dvaindvajsetih letih, pa je zob časa očiten, čeprav lahko trdimo, da so njene izložbe še vedno med najokusnejšimi v Ljubljani, in tudi notranjščina dokazuje da so urejene police, ljubezni prodajalci in razvrstitev blaga tisto, čemur se kupci še niso odkrekli.«

»Ljubljansko hišo bolj vzdržujemo, kot pa vanjo resnično vlagamo. Objekt je zastarel, potreben temelite obnove in prenove. Vendar sta investicija in pa obnova prevelik zalogaj.«

»Top« dogajanja v Mariboru je gotovo Partizanska cesta – osrednja ulica, ki pelje od magistralne ceste proti jedru mesta. Tu ima sedež temeljna organizacija Modna hiša Maribor. To organizacijo smo obiskali dva dni po uspešno opravljenem re-

Modna hiša Maribor

ferendumu o združitvi v SOZD Mercator. Prišli smo še na »frišno« glasovalno mesto, kjer so potekala glasovanja o spremembi samoupravnih aktov, ki so povezani z vstopom v Mercator. Začudila nas je množica lepakov, ki so delavce opozarjali na referendum, na cilje združevanja in na Mercator sploh. Z vrnemo so se lotili postopkov, ki znajo drugje teči po svoje in brez pravega obveščanja.

Alojz Wigelet je takole komentiral:

»Še preden smo šli v konkretne referendume, smo se na zborih delavcev temeljito pogovorili o vsem, pa tudi javno smo se že na njih opredelili za združevanje. Zato rezultati za nas niso presenetljivi.«

Direktor TOZD Modna hiša Ljubljana, Franc Suhadolnik

V prvi vrsti je naša pozornost veljala samemu objektu v Mariboru. Brez najmanjše zadrege lahko trdimo, da gre za objekt, ki je po svoji urejenosti, snaznosti in preglednosti razstavljene blaga za vzor. Za vzor mnogim, ki se ukvarjajo z zunanjo podobo Mercatorja.

Aranžerjem tako v Ljubljani kot v Mariboru smo dolžni izreči vso pohvalo. Prav tako tistim, ki vihte metlo. In bilo bi zelo krivično, če bi pohvalo odkrili prodajalcem: tako urejenih prodajnih polic, kot so v obeh Modnih hišah, v dosedanjih Mercatorjevih trgovinah še nismo videli. Če nas bo javnost sodila po tem izgledu, potem se nam v tem ocenjevanju obetajo lepši časi.

Volilni odbor na volišču v Modni hiši Maribor

Mercatorjev mozaik

Mercatorjev mozaik

Srečanje mladih Mercator-Ete in Mercator-Sadja zelenjave

Mladinci delovne organizacije Mercator-Sadja zelenjave so se odločili, da navežejo stike z mladimi iz Mercator-Ete. Pobuda je bila nasledek že sicer dobrega poslovnega sodelovanja, pa tudi iz želje, da bi se delavci obeh članic sozda Mercator še bolj zblížali.

Odločili so se za obliko športno družabnega srečanja. Mladinci iz Sadja zelenjave, ki so povabili s seboj tudi druge sodelavce, so obiskali M-Eto. Po kratkem uvodnem nagovoru mentorice M-Ete in predstavitvi njenega razvoja so si gostje ogledali delovne prostore. Po prijetni zakuski je sledilo srečanje v malem nogometu, kjer so se gostitelji zelo izkazali, saj so

se pustili premagati. No, športno dirkanje za žogo je bilo samo uvod v prijetno srečanje s plesom, piknikom in pljuski dežja v Kamniški Bistrici. Dan je minil, kot bi trenil, in ob slovesu so si mladi iz obeh delovnih organizacij obljubili, da se še srečajo ter nadaljujejo s sodelovanjem še na drugih področjih.

Mirko Vaupotič

Ormoški butik

Vredno je, da napišemo nekaj skromnih vrstic o prikupni trgovini naše delovne organizacije »Zarja« v Ormožu. Namenjena je prodaji stekla, porcelana in keramike, v njej pa dobite tudi okraske in spominke.

Prodajni prostori so našli svoje mesto pod kodo ve koliko stari mi oboki. Posebej načrtovana oprema, lepa in domiselna ureditev in pestra izbira ponujenega – vse to daje trgovinici poseben pečat. Pravi, pravcati butik v Ormožu, ki bi ga lahko mirne duše postavili v Ljubljano ali katerokoli večje mesto.

Mile Bitenc

Mercatorjev mozaik

Izuzetna poseta M-Steklu u Beogradu

Predstavništvo Mercator-Steklo u Beogradu, posetili su ovih dana Predrag Dinulović, pozorišni reditelj, bivši direktor drame narodnog pozorišta u Beogradu, njegova supruga Mirā Dinulović, pozorišna i TV glumica i naša istaknuta pozorišna i TV glumica Zlata Petković. Šef predstavništva Raka Jovanović je zamolio goste da razgledaju naš izložbeni prostor i iznesu svoje utiske.

Od svih izloženih proizvoda domaćih fabrika stakla i porcelana i uvozne robe, Zlata Petković i Mira Dinulović su posebno istakle lep dizajn i funkcionalnost garnitura čaša »Zlata« za žestoka pića, vermut i viski, proizvoda Steklarne Hrastnik i dnevnu – jedilnu garnituru Keramične industrije Liboje.

Naša poznata glumica Zlata Petković i Mira Dinulović su takođe stavile do znanja da su česti kupci naše robne kuće Mercator na Novom Beogradu, zbog dobre snabdevenosti, i da im se posebno sviđaju proizvodi fabrike – Modna oblačila – iz Kranja.

Raditelj Dinulović nam je izneo prednost koju radnici Mercatora mogu imati kod Beogradskih pozorišta putem pretplatnih mesečnih karata i da bi želeo da posle ove njihove posete nama, mi budemo češći posetioci beogradskih pozorišta.

Na kraju ove posete našim gostima smo u ime Steklarne Hrastnik, poklonili po 1 garnituru čaša »Zlata« koje su ovih dana puštene u prodaju, kao novi proizvod Steklarne.

Dipl. ing. S. Jovanović

...

Planinci v Mercatorju

21. 7. 1984 Komna –

V. Bogatin

Zbor ob 5.30 pred slaščiarno Konditor nasproti avtobusne postaje. Odhod avtobusa ob 6.00 – ali pred Zlatorogom v Bohinju ob 8.30.

25. 8. 1984 Vršč – M. Mojštrovka

Zbor ob 6.00 pred slaščiarno Konditor nasproti avtobusne postaje. Odhod avtobusa ob 6.30 – ali pred Tičarjevim domom na Vršču ob 10.00.

8. 9. 1984 – Valvazorjeva koča – Stol

Zbor ob 5.45 pred slaščiarno Konditor nasproti avtobusne postaje. Odhod vlaka ob 6.20 – ali pred železniško postajo v Žirovnici ob 7.20.

Vsestranski Marčenič v Mercator Turistu

V času, ko obiskovalci naše turistične agencije na Tavčarjevi ulici v Ljubljani iščejo usluge Mercator-Turista za poletna letovanja, skoraj ne more biti lepše in primernejše opreme lokala, kakor so Marčeničeve slike, risbe in akvareli.

6. junija so ob navzočnosti avtorja iz Lovrana odprli prvi del njegove razstave, ki je predstavila slike na zlati foliji z motivi obmorskih mest Lovrana, Mošćenica in drugih istrskih mest. Slikarsko gradivo podpira obmorske sižeje z magičnim odsevom in daje upodobljenim zidovom, streham in pomolom nadih minule romantike.

V teku je drugi del razstave – risbe, sledili bodo še akvareli in umetniška fotografija. Priporočamo!

Mercator-Turist sporoča

Za Brione je iz dneva v dan več zanimanja. Otoki v bližini Pule že sprejemajo prve skupine turistov, ogled pa je mogoč v organizaciji turističnih agencij. Med več kot 50 turističnimi agencijami ima dovoljenje za

obisk Brionov le 14, med njimi tudi Mercator Turist. Dobili so proste termine za vse leto in v kratkem bodo imeli sestavljene tudi programe.

Če želite na Brione, se oglasi-te pri Mercator-Turistu na Tavčarjevi 6. Pokličite jih lahko tudi po telefonu na številki: 312-254 in 317-285.

To je edini način, da se z regresom slikate na morju

Kegljanje – moški

1. M-Univerzal
2. M-KK Sevnica
3. M-Velepreskrba I
4. M-Nanos I
5. M-HG, TOZD Ilirija
6. M-Velepreskrba 6
7. M-Kopitarna
8. M-Rožnik I
9. M-Velepreskrba VI
10. M-Velepreskrba II
11. M-Rožnik II
12. M-Konditor
13. M-IP I
14. M-DS SOZD + IB
15. M-Emba
16. M-Jelša
17. M-Nanos II
18. M-Nanos II
19. M-Eta
20. M-Sloga
21. M-Agrokombinat
22. M-Sadje zelenjava
23. M-MT I
24. M-Rožnik IV
25. M-KZ Cerknica
26. M-IP II
27. M-Zarja
28. M-Velepreskrba III
29. M-MT II
30. M-Velepreskrba V
31. M-Rožnik III
32. M-Potrošnik

Kegljanje – ženske

1. M-Nanos I
2. M-Rožnik I
3. M-Jelša
4. M-Eta
5. M-Velepreskrba
6. M-MT
7. M-Sloga
8. M-Velepreskrba 4
9. M-HG, TOZD Ilirija
10. M-Univerzal
11. M-Sadje zelenjava
12. M-Velepreskrba 2
13. M-IP
14. M-Rožnik 5
15. M-Ograd
16. M-DS SOZD + IB
17. M-Emba 1
18. M-Tehna
19. M-DS SOZD + IB 3
20. M-KK Sevnica
21. M-Velepreskrba 1
22. M-Zarja
23. M-Nanos 2
24. M-Emba 2
25. M-Agrokombinat
26. M-Rožnik 3
27. M-Rožnik 2
28. M-DS SOZD + IB 2

Kros – moški ekipno

1. M-KK Sevnica
2. M-Agrokombinat
3. M-Kopitarna
4. M-MT
5. M-IP
6. M-Emba

Kros – posamično moški nad 40 let

1. M-MT: Rupnik Alojz
2. M-Agrokombinat: Pirc Jože
3. M-KK Sevnica: Košar Janez
4. M-Pekarna: Vencelj Anton
5. M-IP: Glavnik Rene
6. M-Emba: Mihelič Jože
7. M-Sloga: Drobec Marjan
8. M-KK Sevnica: Mlakar Ivan
9. M-IP: Vaupotič Jože
10. M-Kopitarna: Levičar Ivan
11. M-DS SOZD + IB: Rigler Stane

Moški od 30 do 40 let

1. M-Kopitarna: Bregar Marko
2. M-Nanos: Rožič Franc
3. M-KK Sevnica: Zalašček Alojz
4. M-IP: Žogar Boris
5. M-MT: Piliš Zdravko
6. M-MT: Tepina Borut
7. M-MT: Petek Stane
8. M-Agrokombinat: Kotar Franc
9. M-Sadje zelenjava: Zadnik Jože
10. M-Emba: Kandus Matjaž
11. M-IP: Trstenjak Alojz
12. M-DS SOZD+IB: Marinček Tugo
13. M-MT: Accetto Stanko

Moški do 30 let

1. M-KGZ Sora: Skvorča Slavko
2. M-KK Sevnica: Imper Janez
3. M-KK Sevnica: Povhe Radko
4. M-Nanos: Ravšelj Vojko
5. M-Univerzal: Bukovec Štefan
6. M-Agrokombinat: Ječmenak Stjepan
7. M-Rožnik: Bjelica Žarko

Poročanje in vedeževanje

Po izidu številke »Mercatorja« za junij, v kateri smo poročali o razgovorih za združitev članic sozda KIT in sozda Mercator, smo v DELU na 1. strani prebrali novico o tem. V njej M. U. (Marina Učakar) napoveduje, da se bodo že 15. junija letos delavci Ljubljanskih mlekarin na referendumu odločali o združitvi v Mercator. Očitno je dvoje: da poročevalka ne ločuje med DO Ljubljanske mlekarne in sozdom KIT; da je zamešala rok za pripravo poročila po komisijah z odločanjem o združitvi in, tretjič, da je referendum kar zvedeževala, kajti o njem sploh še ni bilo govora.

Podoben zgled izpred dveh let: nek ponedeljek v

pozmem poletju smo v Delu prebrali obširnejšo zabeleško o kmečkem prazniku na Velikih Blokah v organizaciji M-KZ Cerknica. O sprevedu. O tekmovalstvu koscev in grabljic in še o detajlu: »Najbolj atraktivna pa je bila dirka s kmečkimi konji.« Vse lepo, toda te prireditve sploh ni bilo. Preložena zaradi slabega vremena.

Delavci Ljubljanskih mlekarin, ne sekirajte se, če ni bilo v Delu vam obljubljenega referenduma. Od naših novinark boste izvedeli še marsikaj takega, česar sploh ni in nikoli ne bo, kakor po drugi strani ne boste mogli izvedeti marsičesa, kar pa se je zgodilo. Jaro Novak

Vredno pohvale in posnemanja

Ni dolgo tega, ko sem se nekaj dni mudil na Štajerskem, obiskoval naše trgovine in si med drugim beležil podatke o urejenosti, prisotnosti izdelkov Mercatorjeve proizvodnje, zunanje obeležbe za znaki »M« itd.

Žal je bilo več negativnih kot pozitivnih ugotovitev. V »Zarji«, na primer, so bile nalepke M močno obledele, strgane; skratka, potrebno jih je bilo zamenjati. Pustil sem jim nove, se dogovoril za odstranitev starih in obenem tudi namignil, da kakšno posebno izložbo z našimi, Mercatorjevimi proizvodi, ne bi bila odveč...

Pred nekaj dnevi me je pot spet zanesla v Ormož. Mimogrede sem postal pozoren na povsem nov, svež, lep zunanji videz Zarjinih trgovin. Tudi na

posebno izložbo, v kateri so bila Agrokombinatova vina, Etina vložena zelenjava in Embini izdelki...

Kako dober in prijeten občutek! Le dober teden je minil med prvim in drugim, poudarjam, čisto slučajnim obiskom. In v tem času so, takorekoč čez noč, postale Zarjine trgovine kot prerogjene, nove, lepše, vabljivejše... Včasih že nekaj besed in dobre volje napravi takšen učinek. Takšna zarja v Zarji je drugim lahko za dober zgled.

Mile Bitenc

Letna mercatoriada 1984

Vesna Bleiweis

Zdrav duh v zdravo telo ne pride sam

Srečanja Mercatorjevih delavcev na športnih igrah so tradicija, vendar se na še tako bleščeči paradni uniformi začne kazati zob časa. Pokaže se njena oguljenost in treba ji je posvetiti vso pozornost, da ne izgubi svojega namena, pomena in blišča. Zato jo je potrebno negovati, dopolnjevati in s časom dodajati tisto, kar je v bistvu ne spreminja, jo pa vsakič znova naredi zanimivo, aktualno in namenjeno vsem in vsakomur, je potrebno tudi naši mercatoriadi.

Mercatoriade niso le srečanje delavcev in kmetov sozda, ki se bolj ali manj za ta namen zberejo v ad hoc sestavljene ekipe, ki na športnih igriščih merijo svoje moči, temveč je to enkratna priložnost za množična srečanja delavcev vseh članic sozda. Tej priložnosti ne dajemo ali možnosti ali pa je organizacijsko ne znamo izpeljati, da bi prav zaživela. Za tak shod je potrebno pripraviti – neodvisno od športno rekreativne-

ga namena, poseben program, v katerem bi imeli možnost sodelovati tudi tisti, ki jim šport ni primarnega pomena.

Gre predvsem z animacijo oziroma organizirano vzpodbujanje tistih delavcev, ki lahko svojo ustvarjalnost, znanje in spretnost pokažejo tudi v drugi, ne samo športni in tekmovalni obliki. S tako obogatitvijo bi mercatoriada nedvomno postala resnično množično srečanje vseh

delavcev in kmetov, združenih v sozdu Mercator. Mercatoriada bi lahko postala priložnost za letno srečanje na primer aktivov kmečkih žena, razstavo izdelkov njihovih članic, izmenjavo izkušenj pri delu, srečanje mladinskih aktivov, za katere vemo, da na ravni sestavljene organizacije nihče ne misli, priložnost za izrekanje priznanj najboljšim in najzvestejšim delavcem, predstavitev najboljših poljedelcev in živinorejcev, gostincev in podobno. In navsezadnje je mercatoriada enkratna priložnost za ekonomsko propagandne akcije v okolju, kjer se dogaja. Ideje so, treba jih je razviti, obrusiti in pripraviti program za njihovo realizacijo.

Spremenjene oziroma dopoljene vsebine mercatoriad ne bomo dosegli zlahka, zlasti še, če bomo na ravni sestavljene organizacije še naprej trmasto vztrajali, da vse organizacijske, tehnične in koordinacijske posle opravljajo amaterji, člani »korša« in prizadevni organizatorji in prireditelji mercatoriad. Če upoštevam še širjenje sozda, potem je skrajni čas, da za področje organiziranja športa, rekreacije in drugih dejavnosti zaposlimo profesionalca, strokovno usposobljenega delavca.

O letošnjem kvizu

Na dan letnih športnih iger je bila v Postojni za udeležence spremljajoča prireditev: kviz znanja o sozdu Mercator in njegovih članicah.

Če nič drugega, je bilo to na zabaven način pripravljeno merjenje znanja o nas samih. Moči so bile izenačene, nekaj malega o sebi vemo, še precej pa nam manjka do suverene trditve: vsak ve, kdo je kdo v sozdu.

Podobne obogatitve naših srečanj bomo še razvijali.

Vesna Bleiweis

V tem delavcu ne vidim pisarniškega molja, temveč delavca, ki bi ga morali v vsaki članici vzeti za svojega, za delavca, ki bo kot svetovalec in operativni izvajalec nalog pomagal odgovornim, da bomo svojo ustvarjalnost, dosežke, in pripravnost pokazali tudi z drugačno vsebino in obliko množičnega srečanja delavcev in kmetov, združenih v Mercator.

8. M – Sadje zelenjava: Čurin Edi
9. M – Agrokombinat: Petrič Slavko
10. M – Kopitarna: Savinc Janko
11. M – Sadje zelenjava: Gregorčič Stane
12. M – Nanos: Jelinčič Viktor
13. M – Velepiskrba: Pencja Janez
14. M – MT: Mihelič Miran
15. M – Velepiskrba, TOZD Trgo-promet: Mihelič Iztok
16. M – KGZ Sora: Zemljarič Marjan
17. M – Sadje zelenjava: Dizdarevič Suval
18. M – IP: Kokol Branko
19. M – Pekarna: Goršič Drago
20. M – Nanos: Hribar Ivan
21. M – Nanos: Zvijerac Ilija
22. M – Sadje zelenjava: Pleško Tone
23. M – Univerzal: Žerdin Štefan
24. M – Rožnik (Beograd): Ilić Slobodan
25. M – KZ Cerknica: Nared Marko
26. M – IP: Bračko Milan
27. M – Rožnik: Tavčar Jani
28. M – Emba: Berčon Janko

Kros – ženske ekipno

1. M – Rožnik
2. M – Sloga
3. M – IP
4. M – Sadje zelenjava
5. M – MT
6. M – Agrokombinat
7. M – Emba

Kros – posamično ženske nad 40 let

1. M – MT: Grosman Marija
2. M – Emba: Strašek Darinka
3. M – Sloga: Zupan Marija
4. M – Sadje zelenjava: Praprotnik Vika
5. M – IP: Bagar Lizika
6. M – Agrokombinat: Lončar Betka
7. M – Rožnik: Primožič Ida
8. M – IP: Udovič Sonja

Ženske od 30 do 40 let

1. M – Rožnik: Loger Milena
2. M – DS SOZD – IB: Kavčič Marija
3. M – Sloga: Kocuvan Štefka
4. M – IP: Ber Marija
5. M – Nanos: Žiberna Edita
6. M – IP: Lajevac Mimica
7. M – Sadje zelenjava: Bratun Ivanka
8. M – Agrokombinat: Miklavčič Ivanka
9. M – Emba: Thaler Stanka
10. M – Rožnik: Snoj Mira
11. M – Agrokombinat: Tomažin Sonja
12. M – Agrokombinat: Radonjič Ruža
13. M – Rožnik: Cajhen Zvonka
14. M – Sadje zelenjava: Stupar Marija
15. M – MT: Globokar Marija
16. M – MT: Zakrajšek Marjeta
17. M – DS SOZD + IB: Jesenovec Katja
18. M – Rožnik: Levec Marija

Ženske do 30 let

1. M – Rožnik: Haler Breda
2. M – KK Sevnica: Dolenc Cvetka
3. M – Sloga: Grajfuner Marija
4. M – IP: Babič Smiljana
5. M – IP: Jugovec Marinka
6. M – Velepiskrba: Skubej Tatjana
7. M – Velepiskrba: Frančič Vida
8. M – KK Sevnica: Erman Mojca
9. M – Sadje zelenjava: Žle Regina
10. M – Agrokombinat: Vinkovič Stanka
11. M – Velepiskrba: Tomažin Marija
12. M – Sadje zelenjava: Oblak Marta
13. M – MT: Žargi Marta
14. M – Sloga: Štefane Nada
15. M – Rožnik: Poklar Alojzija
16. M – Agrokombinat: Čapljak Ivica
17. M – IP: Zelenik Vera
18. M – KK Sevnica: Orešnik Jožica
19. M – KK Sevnica: Lekše Jelka
20. M – Emba: Mladenovič Letica
21. M – Nanos: Brezec Elka
22. M – Velepiskrba: Klemenčič Simona
23. M – Rožnik: Šinkovec Krstina

Plavanje – moški ekipno

1. M – MT
2. M – Agrokombinat
3. M – IP
4. M – KK Sevnica
5. M – Sloga

Plavanje – posamično moški C – kategorija

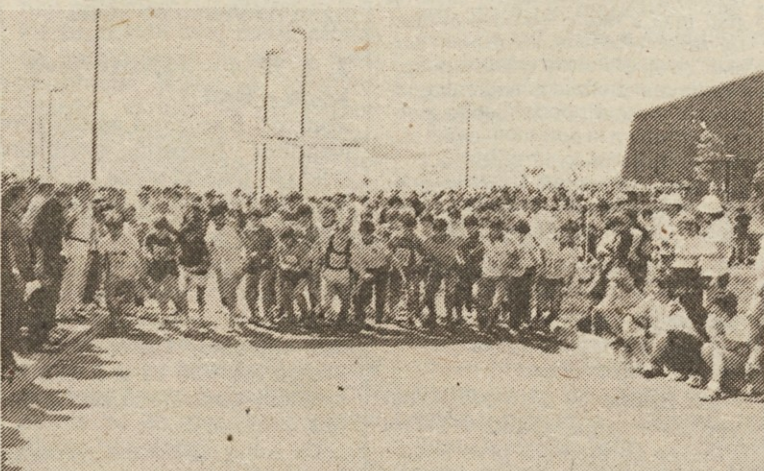
1. M – Nanos: Küssel Herman
2. M – KK Sevnica: Bedek Jože
3. M – Agrokombinat: Pisek Drago
4. M – MT: Lahajner Branko

Pogled na zbrane udeležence 7. športnih iger delavcev in združenih kmetov sozda Mercator, med slavnostnimi nagovori ob odprtju iger

Pred pričetkom tekmovanja so se morali tekmovalci, ker so prišli iz oddaljenih krajev, okrepčati; že jutranja temperatura je bila zelo visoka. Tudi za prigrizek je bilo v Postojni dobro preskrbljeno.

Že ob 14. uri so se pričela tekmovanja v krosu. Na sliki: velika skupina najmlajših udeležencev krosa.

Tudi odbojka pritegne veliko sodelujočih in zanimanje gledalcev. Foto: Paternost

Ob 5.40 je poseben vlak iz Ljubljane odpeljal velik del tekmovalcev v Postojno na 7. letne športne igre. Na sliki: prihod tekmovalcev na postajo v Postojni

Podeljevanje nagrad za osvojena prva tri mesta je potekalo lepo organizirano vse popoldne, tako da ni bilo nobenih zastojev. Med tem časom pa se je odvijal kviz v dvorani šolskega centra.

Poleg plavanja, streljanja, malega nogometa, tenisa itd. je najbolj priljubljena panoga tekmovanja vlečenje vrvi.

Vojaški ansambel iz Postojne nas je z veselimi in poskočnimi melodijami zabaval vse popoldne, nekatere celo pozno v noč.

Razgovor z direktorico tozda v Kidričevem

Kristina Antolič – MIP Ptuj

Posodobitev proizvodnega obrata

Na osrednji občinski proslavi ob dnevu samoupravljalcev Jugoslavije dne 22. t. m., ki je bila v tozdu Zaščita, delovni enoti YU-2 v Ptuj, je bila uradno izročena v upravljanje delavcem tudi nova krojilnica te delovne enote. Tozda Zaščita v sestavi MIP Ptuj je ena izmed organizacij združenega dela v ptujski občini, ki je svoje proizvodne zmogljivosti povečala tudi na račun zaposlovanja novih delavcev.

Slavnostna govornica na slovesnosti je bila direktorica tozda Zaščita Gabrijela Habjanič, ki je v svojem govoru poudarila 30. obletnico ustanovitve ptujske trgovine, katere jubilej praznuje MIP prav v tem mesecu.

Nekaj dni pred otvoritvijo nove krojilnice obrata YU-2, v katerem je bila občinska proslava ob dnevu samoupravljalcev Jugoslavije, sem prosila direktorico Gabrijelo Habjanič za kratek pogovor o delu 247-članskega kolektiva.

Tovarišica direktorica, pred dobrim letom in pol se je tudi

Iz ocene poslovanja, bolje rečeno, rezultatov iz preteklega leta je mogoče razbrati, da delovna enota YU-2 ni dosegla planirane realizacije. Zakaj ne?

Planske naloge v letu 1983 v obratu niso bile dosežene predvsem iz objektivnih razlogov: Količinski plan proizvodnje je bil načrtovan na število zaposlenih v enoti in po predvidenem nemškem normativu. Večina kadra, ki nam je bil na razpolago, pa za to ni bilo strokovno usposobljena. Priučevanje je zahtevalo veliko več časa, kot smo predvidevali. Zaradi časovne stiske smo takrat sprejemali

Ob dnevu samoupravljalcev

Podeljene zlate značke Mercatorja

Posebna komisija za odlikovanja in priznanja je na predlog izvršnih odborov sindikata ter na podlagi kriterijev opredeljenih v pravilniku o dodeljevanju priznanj, nagrad in plaket, izoblikovala predlog, po katerem so delavski sveti tozdov in DSSS sprejeli sklep, da v letošnjem letu prejme zlato značko Mercatorja petnajst delavcev, ki imajo posebne zasluge za delo in razvoj delovne organizacije. To so:

- Ivan Krajnc in Mirko Šilak in delovne skupnosti M-IP,
- Kristina Kokol, Terezija Lenart in Darinka Hliš iz tozda Zaščita,
- Janez Bezjak, Marica Zupanič, Franc Kodrič in Alojz Žula iz tozda Veleprodaja,
- Terezija Reisman, Jožica Lepšina, Franc Primožič, Ema Pšeničnik, Hilda Jakomini in Jože Zupanič iz tozda Maloprodaja.

Odličja so bila delavcem slovesno izročena na svečani otvoritvi nove krojilnice tozda Zaščita, dne 22. junija 1984.

Odlikovancem iskrene čestitke!
Kristina Antolič

vse profile srednješolcev, ki pa so postopoma odhajali in to takoj, ko so dobili zaposlitev, za katero so se usposabljali. Veliko je bilo tudi prekinitev zaradi nedoseganja zahtevne nemške norme in vzporedno s tem nizkih OD. Tako je lani odšlo iz našega tozda kar 41 delavcev, večina iz obrata, kjer je trenutno zaposlenih 92 delavcev. Nemški normativ je bil dosežen v prvi polovici leta povprečno le 65%, v letu 1983 pa samo 76%. V aprilu in maju letos pa smo ga že presegli.

Z modernizacijo in razširitvijo vašega obrata, ki po predan namenu na dan, ko bo v vašem tozdu tudi osrednja občinska proslava ob dnevu samoupravljalcev Jugoslavije, bo vaš načrt prav gotovo uresničen? Kaj menite?

Zaključna investicija tega objekta je pogojena s pogodbo nemškega partnerja, naš načrt pa bo uresničen le z doseženimi planiranimi količinami, ki bodo zagotovile rentabilnost obrata in opravičile naložbo.

V vašem tozdu imate tudi obrat modne in tekstilne zaščitne konfekcije ter obrat usnjenih

zaščitnih sredstev. Kakšne rezultate dosegata ti dve delovni enoti?

Oba proizvodna obrata sta v lanskem letu presegla planske naloge. Povprečno doseganje normativov v letu 1983 je v obratu usnjene konfekcije okrog 120%, v tekstilu pa 128%.

Opažamo tudi nedoseganje norm, predvsem pri novih delavcih, ki še niso strokovno usposobljeni, pri starejših delavcih pa je v tem pogledu nekaj izjem.

Z ozirom na to, da je vaš kolektiv razmeroma mlad, da že več kot leto dni sprejemate delavce v priučevanje, me zanima, kakšna je struktura vašega kadra in koliko delavcev še name ravate nanovo zaposliti?

Po kvalifikacijski strukturi je pri nas priučenih in prekvalificiranih 65% delavcev in le 35% kvalificiranih za našo stroko. Pravkar smo posredovali potrebe Zavodu za priučevanje za 22 novih delavcev.

V zadnjem času se pogovor pogosto vrti okrog osebnih dohodkov – kakšni so osebni dohodki v vašem tozdu?

Mercator v SV Sloveniji

Po znanih kriterijih so bili osebni dohodki v prvih treh mesecih leta limitirani. S spremembo planske vrednosti točke v mesecu aprilu pa so se OD pri nas povečali 20 – 25%, odvisno od količinskega doseganja norme. Razlike med posameznimi delavci so pri nas zaradi doseganja individualne norme zelo velike. Pri preseganju norm se delavcu priznava sedaj še dodatna stimulacija, kar ima ugoden učinek tudi za uspeh tozda.

Vaša tozda ima sedež v Kidričevem, to je 10 km iz Ptuje, kjer je tudi vaša delovna enota YU-2. Ali menite, da so vaši delavci dovolj dobro obveščeni o delu in življenju tozda in o delovni organizaciji? Kakšno je delegatsko odločanje oziroma delo vaših samoupravljalcev?

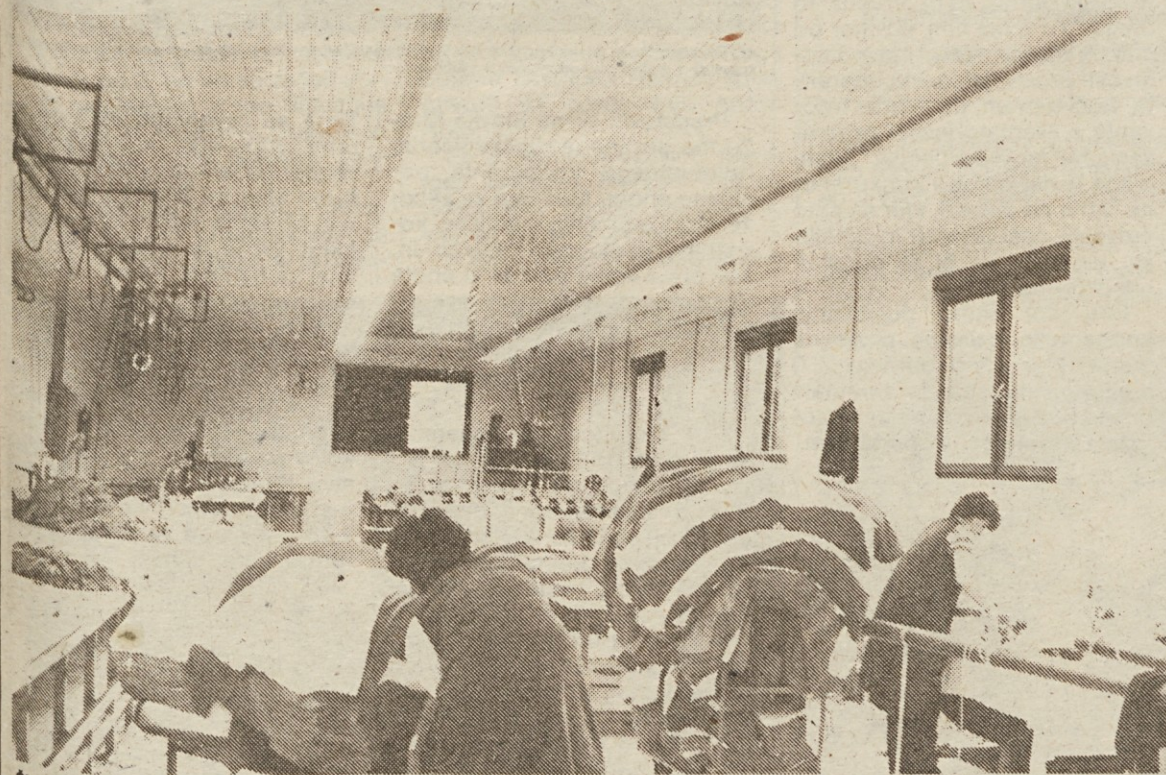
Ne glede na oddaljenost obrata mislim, da so ti delavci enako obveščeni kot vsi ostali. Njihov kolektiv ima delegate v vseh samoupravnih organih tozda in DO, prav tako tudi v IO sindikata. Upam, da svoje sodelavce obveščajo o vsem, kar jih zanima. Iz internih informacij na ravni DO MIP so prav tako seznanjeni z delom in poslovnimi rezultati v tozdih in v DO.

Najin pogovor je bil večkrat prekinjen. Zdaj telefon, zdaj en zdaj drug sodelavec, ki so iskali nasvet in pomoč pri direktorici.

»Tudi osebni problemi zaposlenih so del mojega dela, njim morate prisluhniti«, je dejala na koncu.

Nova krojilnica DE YU-2 tozda Zaščita nekaj dni red uradno otvoritvijo, ko so še urejali okolico.

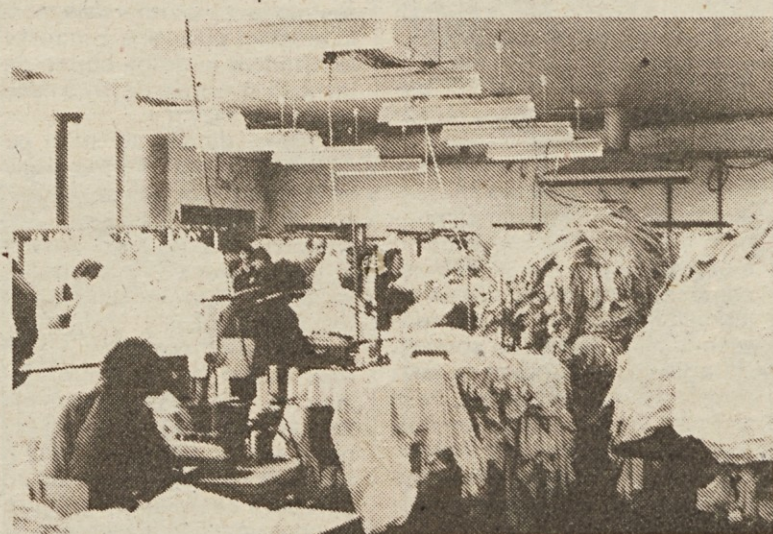

Škarje v novi krojilnici so že zarezale v frotir. Dvorana je prostorna, zato bo delo znatno lažje. Vse foto: Kristina Antolič

vaš tozd vključil v izvoz. Opravljate uslužnostno dejavnost za zahodno-nemško firmo Vossen. Zakaj je bilo to potrebno?

Neodložljive potrebe po lastnih deviznih sredstvih; ki so že nekaj časa spremljale tudi naš tozd kot vse proizvodne organizacije, so narekovale, da se tudi mi vključimo v izvozno dejavnost ter si tako zagotovimo pogoje za nemoteno proizvodnjo.

Zelo ugodna ponudba inozemskega partnerja je soppadala z našo dokončno odločitvijo, še posebej zato, ker po prvotnih načrtih niso bila predvidena večja investicijska vlaganja za usposobitev že obstoječega objekta – obrata v Ptuj na Ormoški cesti.

Pogled v šivalnico kopalnih plaščev. Kupi frotirja pričajo, da je potrebno veliko delovne vne za doseganje norme.

5. M-IP: Glavnik Rene
6. M-MT: Jakopec Ivan
7. M-MT: Škufca Tomaž
8. M-Sloga: Hojs Franjo

Moški B – kategorija

1. M-MT: Vidmar Brane
2. M-DS SOZD + IB: Bokal Marko
3. M-MT: Radulocič Siniša
4. M-MT: Tepina Borut
5. M-IP: Vrabčič Andrej
6. M-DS SOZD + IB: Pirc Stane
7. M-Rožnik: Snaj Žože
8. M-KK Sevnica: Nunčič Janez
9. M-Ograd: Kolarič Rudolf
10. M-MT: Paravinja Dušan
11. M-Sloga: Ribarič Jože
12. M-Rožnik: Omahen Vlado
13. M-Agrokombinat: Jalovec Marjan
14. M-MT: Leskovec Bojan
15. M-Ograd: Kosi Vekoslav

Moški A – kategorija

1. M-Agrokombinat: Bajc Boštjan
2. M-Sloga: Šormaz Zlatko
3. M-Sloga: Belak Anton
4. M-MT: Tratar Tone
5. M-IP: Zemljarič Zlatko
6. M-Nanos: Franza Franko
7. M-MT: Vrečar Zdravko
8. M-Ograd: Sinček Stanko
9. M-MK Sevnica: Erman Stane

Plavanje – ženske ekipno

1. M-MT
2. M-Agrokombinat
3. M-Sloga
4. M-IP

Plavanje – posamično

Ženske C – kategorija

1. M-Nanos: Gospodarič Zinka
2. M-Agrokombinat: Rastaher Veronika
3. M-MT: Škafar Ana
4. M-Velepreskrba, TOZD Trgopromet: Rugelj Nežka
5. M-IP: Tomanič Štefka
6. M-Sloga: Grosman Jožica
7. M-IP: Udovič Sonja
8. M-Velepreskrba, TOZD Hladilnica: Nučič Alojzija
9. M-Sloga: Hercog Milica

Ženske B – kategorija

1. M-MT: Dolinšek Sonja
2. M-Rožnik: Prepeluh Branka
3. M-MT: Ferenčak Jelka
4. M-Preskrba: Zorec Zlatka
5. M-DS SOZD + IB: Jesenovec Katja
6. M-MT: Puncer Meta
7. M-Sloga: Starovaski Elica
8. M-IP: Žvan Danica
9. M-MT: Dobre Breda
10. M-Sloga: Ploj Nada
11. M-MT: Herman Davorina
12. M-Agrokombinat: Volanjšek Davorina
13. M-Velepreskrba, TOZD Standard: Jorda Jožica
14. M-IP: Lajevac Mimica

Ženske A – kategorija

1. M-Agrokombinat: Novak Meta
2. M-Preskrba: Hribšek Slavica
3. M-MT: Matjažič Mateja
4. M-Sloga: Mavko Jelka
5. M-IP: Šterman Milena
6. M-Sloga: Gombač Judita
7. M-MT: Bulajič Alenka
8. M-IP: Vertič Breda
9. M-KK Sevnica: Kruševar Mojca

Balinanje

1. M-Nanos 1
2. M-Pekarna
3. M-Nanos 2
4. M-Nanos 3
5. M-KGZ Sora
6. M-Agrokombinat
7. M-Tehna
8. M-Velepreskrba

Tenis – ženske

1. M-MT: Grosman Marija
2. M-DS SOZD + IB: Vidic Sonja
3. M-DS SOZD + IB: Lukša Tatjana
4. M-MT: Lešnik Majda
5. M-MT: Rogel Simona
6. M-MT: Rotar Ana
7. M-MT: Dolinšek Sonja

Tenis – moški

1. M-Tehna, TOZD Investa: Čebular Leon
2. M-DS SOZD + IB: Kotar Alojz
3. M-DS SOZD + IB: Goslar Miran
4. M-Tehna, TOZD Investa: Tomori Matjaž

DROGA

KMETIJSTVO IN ŽIVILSKA INDUSTRIJA n.s.o.

PORTOROŽ

Spoznajmo Drogo Portorož

Mile Bitenc

Kolektiv z več kot 3500 delavci

Marsikatero delovno organizacijo v času dela in razvoja doletijo organizacijske spremembe. Droga iz Portoroža je v dolgih letih doživela kar nekaj sprememb, v letošnjem letu pa se je vključila v SOZD TIMAV. Ta je sestavljen iz delovnih organizacij: Droga Portorož (kmetijstvo in živilska industrija), Top Portorož (turizem in gostinstvo), Preskrba Koper (trgovina) in Jadran Sežana (zunanja trgovina, zastopstva, turizem).

Z združitvijo podjetij Začimba – Soline ljubljanskega Gosada leta 1964 je nastalo novo podjetje Droga, ki prav te dni praznuje dvajsetletnico. Od tedaj je Droga preživela vrsto organizacijskih sprememb, večjo, zadnjo, prav ob letošnjem novem letu. Združile so se tri delovne organizacije Droga, Agraria in Kras Sežana.

Kakor so se z razvojem povezovali dejavnosti na obalnem področju, tako je rasla tudi Droga. Izkoristila je prednost obmorske lege in klime ter povežala znanje in uspešnost. Zнала se je prilagoditi času in prostoru in njen žiro račun še ni bil nikoli blokiran. Z notranjo preporazporeditvijo sil in sredstev je delavcem te delovne organizacije vedno uspelo najti izhod iz težav.

Droga je glavni nosilni steber novega TIMAVA, saj združuje več kot 3500 delavcev in skoraj prav toliko kooperantov.

Cilji, ki so narekovali združitve:

- oblikovanje poslovne politike od surovinske baze do kmetijske proizvodnje z usklajevanjem nabave za svojo porabo in nadomeščanje uvoženih surovin z domačimi.
- Raziskovanje proizvodnih programov.
- Združevanje dela in sredstev za vsestranski razvoj proizvodnih zmogljivosti s poudarkom na izvozu.
- Oblikovanje tržne politike in skupno nastopanje na tujih trgih in doma.
- Usklajevanje politike skupnih vlaganj v kmetijstva.

Delovno organizacijo sestavlja 15 tozdov. Glavne dejavnosti tozdov so:

TOZD Argo: predelava in konzerviranje mesa

TOZD Blagovni promet: trgovina na debelo z živilskimi in neživilskimi proizvodi ter zunanja trgovina z živilskimi in neživilskimi proizvodi

TOZD Delamaris: odkup, predelava in konzerviranje rib

TOZD Gosad: odkup, predelava in konzerviranje ter pakiranje sadja in zelenjave

TOZD Kras: odkup, klanje živine, pakiranje mesa, predelava in konzerviranje mesa

TOZD Mlekarna: predelava in konzerviranje mleka

TOZD Ribar: ribištvo

TOZD Sermet: popravilo in vzdrževanje cestnih motornih vozil, kmetijskih gradbenih strojev, orodja in delovnih naprav

TOZD Soline: proizvodnja in predelava ter oplemenitenje morske soli

TOZD Sidest: mletje in luščenje žita

TOZD Vina Koper: vinogradništvo, sadjarstvo, poljedelstvo in proizvodnja vina

TOZD Začimba: proizvodnja in predelava začimb, kavovine in drugih živilskih proizvodov (kava, čaj)

TOZD Živila: trgovina na debelo s sadjem in zelenjavo ter njihovimi izdelki

TOK Kmetijstvo Koper: živinoreja, sadjarstvo, vinogradništvo in poljedelstvo

TOK Vina Kras: živinoreja, sadjarstvo, vinogradništvo, poljedelstvo in proizvodnja vina.

Nemogoče je lahko mogoče

Vesna Bleiweis

V Sozdu jih premalo poznamo

Srečanje drobnega gospodarstva z industrijo in trgovino v Ljubljani je bila priložnost, da se pogovorimo o poslovni enoti ptujskega MIPA oziroma temeljne organizacije Veleprodaja, ki skrbi za povezavo med trgovino, proizvodnjo in obrtjo.

Vodja poslovne enote Srečko Izlaker je povedal, da Kooperacija ne posluje po principu obrtno nabavno prodajne zadruge obrtnikov, temveč po podobnih, vendar vsebinsko in formalno nekoliko drugačnih povezavah. Kooperantu, ki se je odločil prodajati izdelek preko poslovne enote MIPA, zagotovijo reprodukcijski material in obenem posodijo ime firme MIP, ko se izdelek pojavi na trgu. Trga pa kooperantu ne zagotavljajo, tega mora kooperant najti sam, vendar so si mnoge industrijske organizacije pa tudi trgovina že same našle pot do mariborske Kooperacije, kajti pri njej velja načelo »Pri nas je tudi nemogoče lahko mogoče«.

»Zasebna pobuda še danes velja in skrb za lastno eksistenco res naredita več kot vse papore o drobnem gospodarstvu. Obrtniki – kooperanti so odvisni predvsem od lastnega marketinga in lastne iznajdljivosti pri kreiranju svoje proizvodnje. Prav iznajdljivost, zanesljivost in prilagodljivost so okoliščine, zaradi katerih prihajajo iz najrazličnejših proizvodnih organizacij iskat pomoči in sodelovanja bodisi za posamezne ali pa serijske izdelke, ki so potrebni za dopolnitev ali celovito industrijsko proizvodnjo. Več težav je z blagom, ki je namenjen široki potrošnji, tu nam manjka trgovski potnik, ki bi prodajal to blago. Tu smo bolj odvisni od stalnih strank, ali pa od iznajdljivosti proizvajalca – kooperanta. Reči moram, da je prav trgovanje z Mercatorjevimi organizacijami tu najšibkejša. Vrsta blaga je napotena v konkurenčne firme na debelo, kjer se nato oglašajo naši groisti in detajlisti, namesto da bi se obračali neposredno na nas.

Bolj kot samo poslovanje kooperacije oziroma poslovne enote, kjer letno obrnejo 750 milijonov din, me je zanimala ocena sodelovanja in ocena položaja drobnega gospodarstva.

Kooperant Mipove Veleprodaje, Slavko Knežević. Foto: Vesna Bleiweis

PE Kooperacija se je prvičkrat v okviru Mercatorjeve predstavila na letošnjem srečanju industrije in trgovine z malim gospodarstvom v Ljubljani.

Predstavili so mi Slavka Kneževiča, strojnega ključavničarja, dolgoletnega kooperanta poslovne enote. Možno ima za seboj že vrsto tehničnih izboljšav, koristnih predlogov, inovacij in, kot pravi vodja poslovne enote Kooperacija, tudi patentov pri izdelavi orodij, strojne opreme in strojev, ki jih izdeluje za industrijske obrate vseh branž industrije.

»O drobnem gospodarstvu smo več pripravljeni govoriti kot pa za njegov razvoj storiti. Tu mislim na tak razvoj te dejavnosti, ki bo sposobna slediti razvoju tehnike, tehnologije in na osnovi lastne iniciative, znanja, sposobnosti in iznajdljivosti v marsičem ublažila odvisnost industrijske proizvodnje od uvoza in predrage lastne maloserijske proizvodnje. Šele s tem bo lahko drobno gospodarstvo sestavni in nepogrešljivi del industrijske proizvodnje. Govorim res samo za obrtno dejavnost, ki je lahko povezana z industrijo. Storitve in druge obrtne dejavnosti si morajo na drug način zagotoviti razvoj.«

Pravijo, da so vaši stroji popolnejši od tistih, ki jih za proizvodnjo posameznega izdelka kot optimalne izdelujejo proizvajalci. Da vztrajate na razvoju in izpopolnjevanju neke naprave toliko časa, dokler izdelek res ni popoln?

»Res sem izdelal po lastnih načrtih (pri lastnih načrtih mislim na vso ekipo strokovnjakov, ki ji povabim k ustvarjanju) nekaj strojev in naprav. Stroj za izdelavo rašp stoji v tovarni Jugorapid v Zagrebu. Njegov proizvodni učinki in kvaliteta izdelkov so boljši od strojev, ki jih izdeluje en sam proizvajalec v

Evropi. V Unisu v Sarajevu bo stal stroj za izdelavo plinskih števec, ki bo tudi boljši od originalnega Singerjevega stroja. Ukvarjal sem se z nekaterimi deli za podzemsko železnico v Atenah, ki jo je gradila Iskra. IMP je opustil razvoj zapornih loput, ki sem ga pripeljal do konca in tako mariborski Cevo-vod lahko ponuja celovit izdelek, vključno s storitvijo v izvoz. Mirno lahko trdim, da sredstva in čas, ki jih porabim za razvoj in izdelavo nekega stroja ali naprave, niso adekvatna zaslužku, vendar pa je zadovoljstvo, ki ga doživim ob vsakokratni uspešni realizaciji načrta in zamisli, tolikšno, da na oboje pozabim.«

Kakšno vlogo igra pri tem kooperacija?

»Mislim, da bi se sam težko uveljavil, kajti v mojem primeru gre za področje, kjer so potrebna velika obratna sredstva in dobra založenost z repromaterialom, sodelovanje s strokovnjaki, in še bi lahko našteval. Za primer naj vzamem stroj za izdelavo plinskih števec: Sam tak velikih sredstev, kot jih je terjala razvoj stroja, ne bi zmo-gel. Ker pa je v poslu posredoval Mercator, je Unis sprejel sodelovanje in v tem je vsa stvar. Kot kooperanti Mercatorja se lahko pojavimo kjerkoli in uživamo zaupanje. Samo s svojim imenom bi bolj malo opravili.

Lek sprašuje

Mile Bitenc

Ali pogosto umivanje las škoduje?

Na vprašanje, zastavljeno v naslovu, bo dal odgovor Lek: Če se, na primer, vsaj enkrat na dan tuširamo, si nekajkrat umijemo zobe, večkrat na dan roke – zakaj neki bi kar nekaj dni pustili neumite lase? Pravijo, da zato, ker pogosto umivanje lasem škoduje. Lek nadaljuje takole: uporabite takšen šampon, ki je namenjen za pogosto umivanje las. Takšen šampon je šampon Dan na dan.

Lek je predvsem proizvajalec farmacevtskih preparatov. Izkusnje in dragocena oprema farmacevtskih laboratorijev so pripomogle, da so v Leku uspeli napraviti šampone Dan na dan za pogosto umivanje las. Ko so pripravljali recept, so se odrekli ceneni dodatki – ti pri običajnem umivanju las res niso škodljivi, pri pogostem umivanju pa lahko škodujejo videzu in zdravju las.

Lekovi šamponi Dan na dan imajo posebne sestavine, ki va-

rujejo lase in lasne koreninice in blažijo delovanje detergentov. Posebna sestavina, ki jo vsebujejo Lekovi šamponi Dan na dan, se imenuje lekotain. Ta zmanjšuje dražeči učinek, ki ga imajo na lasne koreninice vse pralne komponente. Obenem deluje tudi bakterieidno na bakterije, ki razkrajajo znoj in tudi na bakterije, ki povzročajo nastanek prhljaja.

Pri razvoju šamponov Dan na dan je sodeloval Lekov mikrobiološki laboratorij, ki je s testi-

dan na dan

ranjem na očesni sluznici zajcev izdelav dokončne recepture.

Šamponi Dan na dan so parfimirani z nežnimi notami sadnega cvetja, ki dajejo šamponom prijeten vonj po cvetju limonovca, jabičane, breskve, mandarinovca, borovničevja ali jagodja. Naravne vonje so predvsem mladi navdušeno sprejeli.

Dan na dan šampon je tako nežen in neškodljiv lasem, da bi si z njim resnično lahko umivali lase vsak dan, torej, dan na dan.

Lasje po umivanju postanejo mehki, voljni, imajo lesk in prijetno dišijo.

Šampon dan na dan – darilo narave vašim lasem.

Poletni kviz Radenske

V poletnih mesecih bomo v sodelovanju z Radensko v vsaki številki našega časopisa zastavili nagradno vprašanje. Med odgovori bomo vedno izžrebali tri pravilne in jih nagradili z žogami, baloni Stil in srci. Vprašanja ne bodo težka, vendar pa kljub vsemu bodite pri odgovorih natančni. Tokrat zastavljamo prvo vprašanje:

Katero mesto v svetu zaseda radenska po količini napolnjene mineralne vode – 2., 5. ali 10.?

Odgovor napišite na dopisnico in jo najkasneje do 17. julija 1984 pošljite na naslov: Mercator, Studio za ekonomsko propagando, Breg 22, Ljubljana, s pripisom »Poletni kviz Radenske«.

Mile Bitenc

Sergej Paternost

Udeležba delavcev Mercator-Nanosa na letni mercatoriadi

Številna ekipa športnikov Nanosa čaka pred šolskim centrom v Postojni, da se uvrsti med postrojene ekipe Mercatorja.

Letošnje letne mercatoriade se je udeležilo v primerjavi s prejšnjimi leti večje število delavcev Nanosa, kar gre pripisati dejstvu, da je bila mercatoriada v Postojni. Ugotoviti pa moramo, da so se tudi drugi delavci Mercatorja udeležili iger v večjem številu kot drugih, saj jih je bilo preko 1500.

2. junija že zgodaj zjutraj je za svečano razpoloženje poskrbela godba na pihala iz Postojne. Takoj po 7. uri so se začeli zbirati udeleženci iz vse Slovenije pa tudi iz Hrvaške, Čuprije in Beograda, pred šolskim centrom v Postojni.

Sodelujoče je najprej pozdravil predsednik organizacijskega komiteja Iztok Mislej, ki je bese-

do predal predsedniku IS SO Postojna, Francu Glažarju, nato pa je v imenu koordinacijskega odbora sindikata Nanosa spregovoril še predsednik Anton Arko.

Po svečani otvoritvi 7. letnih iger delavcev Mercator so se tekmovalci podali na igrišča, kjer so začeli s tekmovanji.

V ekipi Nanosa je sodelovalo

Podpredsednik organizacijskega komiteja za izvedbo 7. letne Mercatoriade Iztok Mislej v razgovoru s predsednikom PO Mercator-Nanosa in tehničnim referentom Slobodanom Milinkovičem.

Veteran Ivek Šavor prejema od predsednika IO sindikata DS SS Janeza Novaka bronasto medaljo za 3. mesto, ki ga je dosegla šahovska ekipa M-Nanosa.

7. mercatoriada / postojna '84

letne športne igre delavcev
in združenih kmetov ter učencev v gospodarstvu
in upokojenih delavcev
sozd mercator / postojna '84

preko 70 delavcev iz vseh sedmih tozdov in DSSS. Tekmovali so v vseh panogah, razen v tenisu.

Največji uspeh so imele kegljavke Nanosa, ki so dosegle 1. mesto v sestavu: Majda Mlakar,

Liljana Drekonja, Liljana Petrovič in Zdenka Jelen. Prav tako velja pohvaliti prvo moško ekipo v balinanju, ki je kljub odsotnosti državnega reprezentanta Jožeta Požarja dosegla 1. mesto. Druga ekipa v balinanju pa

Kegljavke Nanosa v pričakovanju, da prejmejo zlato odličja za 1. mesto, ki so ga dosegle v hudi konkurenci med ekipami. Foto: Paternost

Ekipa nogometašev Nanosa je v malem nogometu prejela bronasto medaljo.

Ekipa strelcev, ki je dosegla 2. mesto. Vse foto: Paternost

Nanosove
vesti

Zinka Gospodarič je v plavanju dosegla 1. mesto in s tem prispevala, da je ekipa Nanosa dosegla v skupni uvrstitvi odlično drugo mesto.

je dosegla 3. mesto. Dobro so se odrezali tudi strelci, ki so dosegli drugo mesto, in odbojkarji s 3. mestom.

Tudi nogometaši so prispevali k dobri skupni uvrstitvi, saj so po hudih bojih dobili bronasto medaljo.

Tudi ostale ekipe Nanosa so se dobro uvrstile. Tako so košarkaši dosegli 4. mesto, moška ekipa v kegljanju 4. mesto, vleka vrvi 4. mesto in igralci namiznega tenisa 5. mesto.

Med posamezniki moramo omeniti Zinko Gospodarič, ki je v hudi konkurenci v plavanju dosegla 1. mesto in s tem zlato odličje. Prav tako je prvo mesto dosegel v plavanju Herman Kussel.

Tako se je ekipa Nanosa uvrstila na drugo mesto in je zaozvala za prvouvrščeno ekipo Mercator-Rožnika le za 12 točk, s čimer je dosegla do sedaj največji uspeh na letnih športnih igrah.

Moramo pohvaliti vse sodelujoče tekmovalce Nanosa, ki so prispevali k dobri skupni uvrstitvi Nanosa, in tudi organizacijski komitej, ki je poskrbel za dobro organizacijo tekmovanj, prehrane in zabave udeležencev mercatoriade.

Nasvidenje na letni Mercatoriadi 1985. ki bo, po zagotovilih, prvič v Ljubljani.

Spominski posnetek udeležencev izleta.

Utrinki z obiska delavcev Mercator-Nanosa, tozda Grosist
Tomaž Vrhovec

Pri poslovnih partnerjih v Vojvodini

Ko smo v osnovni organizaciji sindikata načrtovali takomenovani sindikalni izlet, nas je vodilo predvsem to, da bi ta izlet pričeli pojmovati tudi drugače; skratka, da združimo prijetno s koristnim.

Zaradi dolgoletnega uspešnega poslovnega sodelovanja Nanosa z delovnimi organizacijami v Subotici in Đakovem (AP Vojvodina), smo se odločili, da obiščemo sedeže teh organizacij ter poglobimo tovariške in, seveda, tudi poslovne stike.

Zanimanje za ta obisk je bilo med delavci veliko. Večina njih je tako ali drugače skozi vsakodnevno delo poznala delovne organizacije Tvornica hemijskih proizvodov Đakovica, Industrija mesa i konzervi 29. novembar Subotica in Inudstria čokolade, bombona i peciva Subotica. V vseh omenjenih delovnih organizacijah so nas zelo toplo sprejeli, hkrati pa so razkazali njihove delovne prostore ter nas seznanili z razvojnimi načrti ter problemi. Udeleženci so čas obiska izkoristili tudi za poslovne pogovore. V ponos nam je

lahko, da so vsi, s katerimi smo bili skupaj v teh treh dneh, dobro poznali našo delovno organizacijo in tudi sozd Mercator, kar pomeni, da nas to zavezuje k nadaljnjemu razvijanju poslovnih in samoupravnih odnosov s temi delovnimi organizacijami.

Seveda smo del obiska porabili tudi za družabno življenje in utrjevanje medsebojnih tovariških vezi, za katere lahko rečemo, da jim posvečamo še premalo pozornosti. Mnogi med nami smo srečali nove znance in obiskali številna kulturna in zgodovinska mesta, kakor so katedrala v Đakovem, prelepo Paličko jezero, Petrovaradinska trdnjava in, kar smo si najbolj želeli, počastili tovariša Tita v Beogradu.

Ko smo se vračali proti domu, smo se poklonili spomenu na

številne žrtve pri nepozabnem spomeniku NOB v Jasenovcu. Vse, kar smo videli in doživeli, je seveda težko napisati, ostaja pa trajen spomin vseh udeležencev na ta obisk v Vojvodini. Ko smo se vračali domov in znova zaživeli kot ponavadi, so nam bili sodelavci in prijatelji, ki smo jih seznanili z našimi vtisi, upravičeno nevošljivi.

Pred slovesom

V mesecu juliju 1984 se bo upokojila naša dolgoletna sodelavka Ludvika Sojer, ki je polnih 27 let delala v Nanosu v Postojni.

Njena življenjska pot se je začela v Malih Brdih pri Hruševju, 18. 10. 1929, v kmečki družini.

Zaradi socialnih razmer doma je lahko dokončala le pet razredov osnovne šole, nakar se je kot 20-letno dekle zaposlila najprej v mestni menzi v Postojni, nato pa v zasebni gostilni.

1. 1. 1957 je nastopila delo v takratnem Trgovskem podjetju na veliko Nanos Postojna, ki je imelo sedež v Prestranku, kot čistilka. To delo opravlja še danes.

V času 27-letnega dela v podjetju je Ludvika vseskozi skrbela za red in čistočo, prav tako pa se je redno udeleževala vseh organiziranih akcij v podjetju.

Za dolgoletno vestno, marljivo in vzorno delo ji je bila podeljena v letu 1977 medalja dela.

Ob zasluženem upokojitvi ji sodelavci želimo še veliko srečnih dni pri delu ob svoji družini, predvsem pa zdravja.
Sergej Paternost

Pravnik svetuje

Sergej Paternost

Nesreča pri delu?

Ali gre za nesrečo pri delu ali v zvezi z delom, če se je delavec poškodoval kot član tekmovalne ekipe organizacije združenega dela na tekmovanju, ki ga je organizirala občinska organizacija za telesno kulturo?

Delavec, ki se je na tekmovanju poškodoval, je zahteval od svoje organizacije združenega dela odškodnino. Sodišče prve stopnje je smatralo, da je nezgoda nastala v zvezi z delom, ki ga je delavec opravljal pri organizaciji združenega dela in ugodilo zahtevku. Zoper prvostopno odločbo se je ozd pritožil. Sodišče druge stopnje je pritožbi ugodilo in odločbo prvostopnega sodišča spremenilo tako, da je predlagatelj zahtevke zavrnilo.

Svojo odločitev je drugostopno sodišče utemeljilo z naslednjimi razlogi:

Predlagatelj se je poškodoval na športnem tekmovanju, ki ga je organizirala zveza za telesno kulturo in na katerem je predlagatelj sodeloval kot športni udeleženec – tekmovalac, ne pa kot referent za šport in rekreacijo, kot je zmotno menilo prvostopno sodišče.

Imenovani se je udeležil športnega tekmovanja kot član tekmovalne ekipe na lastno pobudo, prostovoljno in ne v zvezi z deli in nalogami, ki jih opravlja pri ozdu.

Predlagateljevih poškodb, ki jih je dobil na tekmovanju, torej ni mogoče obravnavati kot poškodbe pri delu ali v zvezi z delom, ker tekmovanje ne sodi med njegova dela in naloge.

Udeleženec športnih tekmovanj pa sam prevzema tveganja, ki so zvezana z udeleževanjem na takih tekmovanjih.

Igralec oziroma udeleženec športnih tekmovanj že s tem, da se udeleži tekmovanja, pristane, da ga utegne zadeti škoda, s katero je treba pri takem tekmovanju računati seveda, v kolikor je ravnanje, ki povzroči škodo, v skladu s pravili tekmovanja.

Lahko ugotovimo, da ozd, kjer je delavec zaposlen, ne more biti odgovoren za škodo, ki jo utrpí delavec na športnih tekmovanjih, ki jih organizirajo športne ali druge organizacije.

Anton Janžekovič

Vnovič: Rok za vrnitev na delo

Kdaj začne teči rok, v katerem ima delavec po odslužitvi oziroma doslužitvi vojaškega roka pravico do vrnitve na delo v isto TOZD?

Avtor najprej pravilno svetuje, da ima delavec po odslužitvi oziroma doslužitvi vojaškega roka pravico, da se v 30 dneh po odslužitvi oziroma doslužitvi vrne na delo v isto temeljno organizacijo. Nato pa nepravilno opredeljuje, da začne rok 30 dni teči s prvim naslednjim dnevom, ko je delavec zdravstveno sposoben za nastop dela.

Delavcu v času odsotnosti z dela zaradi služenja vojaškega roka mirujejo pravice in obveznosti, ki se pridobivajo pri delu in iz dela v temeljni organizaciji.

Zakon o združenem delu (191. člen) in zakon o delovnih razmerjih (60. člen prečiščenega besedila) določata, kar povzema tudi avtor, da ima delavec pravico do vrnitve na delo v 30 dneh po odslužitvi oziroma doslužitvi vojaškega roka. Delavec se mora zato v vsakem primeru v roku 30 dni po odslužitvi oziroma doslužitvi vojaškega roka vrniti na delo v TOZD oziroma v tem roku jasno izraziti željo oziroma namen, da bo nadaljeval z delom v temeljni organizaciji. V primeru, da delavec v tem roku ni zmožen za delo zaradi bolezni ali poškodbe, pa nastopi bolniški stalež. V nasprotnem primeru mu pravica do vrnitve na delo v isti tozdgugasne s potekom 30-dnevnega roka in mu preneha delovno razmerje.

Tridesetdnevni rok po odslužitvi oziroma doslužitvi vojaškega roka, v katerem se mora delavec vrniti na delo, je določen zaradi pravne in socialne varnosti delavca, kakor tudi v interesu temeljne organizacije. Tozdgasne s tem, ko delavec izrazi svojo željo po vrnitvi, dokončno seznanjen, da bo delavec nadaljeval z delom v tozdu. V primeru njegove začasne nezmožnosti za delo pa mora še naprej nadomestiti na delu začasno odsotnega delavca z drugim delavcem (delovno razmerje za določen čas).

Sodelavcu Miranu

V spomin

Prejšnji teden smo se na pokopališču v Razdrtem poslovili od našega mladega sodelavca Mirana Tomaduza.

Smrt ga je doletela na službenju vojaškega roka.

Pred odhodom k vojakom je bil trgovski delavec v skladišču prehrane v tozdu Grosist Postojna.

Bil je veder mlad človek, poln življenja in vedno pripravljen pomagati tovarišem.

Iz vsebine pisem, ki jih je pošiljal sodelavcem, veje življenjska moč mladega človeka, ki si nabira novih izkušenj za nadaljnje delo in življenje. Sodelavci

ne bomo pozabili dragega tovariša in prijatelja in se bomo vedno spominjali tistih lepih trenutkov, ki smo jih preživeli z njim.

Del udeležencev pred simbolom trpljenja in rasti naše Jugoslavije v svobodi v Jasenovcu.
Foto: Paternost

Izpolnjeni kupon priložite rešitvi križanke, na ovojnico pa obvezno pripišite »Nagradna križanka«, sicer rešitve, čeprav bo pravila, pri žrebanju ne bomo upoštevali.

PRIpravil: K. HVASTIJA

Uredniki odbor: Kristina Antolčič,
Marko Bokal, Mile Dolenc, Meta
Malus, Sergej Paternost, Ljuba Sur-
kovič, Mirko Vauptotič.

Odgovorni urednik: Jaro Novak.

Tehnični urednik: Dušan Lajovic.

Tiska ČGP Delo Ljubljana.

Glasiło prejemalec delavci, združeni
kmetje, učenci in upokojnici soz-
da Mercator. Izhaja zadnji petek v
mesecu. Naklada: 14.000 izvodov.

Po mnenju pristojnega republi-
škega organa je glasiło oproščeno
temeljne davka od prometa proiz-
vodov.